2021
Jaarverslag

Sophia Scholen
Duin- & Bollenstreek

Voorwoord *3*

1. Het schoolbestuur *5*
1.1 Profiel 6
1.2 Organisatie 7

2. Verantwoording beleid *12*
2.1 Onderwijs & kwaliteit 13
2.2 Personeel en professionalisering 15
2.3 Huisvesting 16
2.4 Financieel beleid 19
2.5 Risico's en risicobeheersing 20

3. Verantwoording financiën *22*
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief 23
3.2 Staat van Baten en Lasten 24
3.3 Financiële positie 27

Bijlage *28*
Bijlage 1: Sophia Scholen 29
Bijlage 2: Nevenfuncties leden RvT 30
Bijlage 3 Verslag intern toezicht 31
Bijlage 4: Jaarverslag 2021 GMR 34
Bijlage 5: Risicoanalyse Sophia Scholen 38
Bijlage 6: Aantallen leerlingen per school 40
Bijlage 7: Evaluatie reservepositie 41

Jaarrekening 2021 *43*
Algemene toelichting 44
Balans per 31 december 2021 46
Staat van baten en lasten over 2021 47
Kasstroomoverzicht 2021 48
Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2021 49
Toelichting balans per 31 december 2021 50
Eigen vermogen 52
Voorzieningen 53
Kortlopende schulden 54
Niet uit balans blijkende verplichtingen 55
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2021 56
Lasten 57
Wet Normering Topinkomens 59
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders 61
Model G Verantwoording subsidies 62

Voorwoord

2021 begon met dichte scholen

Afgelopen jaar begon met gesloten schooldeuren. Vanwege een nieuwe variant van het Coronavirus had de rijksoverheid kort voor de kerstvakantie van 2020 de scholen gesloten en het zou twee maanden duren eer ze weer open konden. Schoolteams moesten de nabijheid van leerlingen weer inruilen voor afstandsonderwijs via een scherm. Dat hadden we tijdens de eerste schoolsluiting in voorjaar 2020 tot een aardig niveau gebracht, maar we hadden zo gehoopt dat het niet nog een keer nodig was. De heropening op 8 februari 2021 ging gepaard met strenge regels. Groepen moesten in quarantaine bij een enkele besmetting. Mondkapjes en zelftesten deden hun intrede in het basisonderwijs. Ook in de perioden dat fysiek onderwijs de norm was, eiste Corona daardoor aandacht die ook aan goed onderwijs besteed had kunnen worden. Dit bleef zo tot het einde van het jaar.
Eind november werd een derde schoolsluiting ondanks oplopende besmettingen afgewend, maar de meningsverschillen over overheidsmaatregelen op onze scholen – meer tussen volwassenen dan tussen kinderen – hielden we niet buiten het klaslokaal.

Vertragingen inhalen

Dat tijdens zo'n jaar bij ons en in de rest van het land de onderwijsresultaten licht zijn gedaald, mag geen verbazing wekken maar ook niet tot berusting leiden. Nadat eerder kleinere subsidies beschikbaar kwamen, ontvingen we vanaf 1 augustus 2021 forse NPO-middelen om Coronavertragingen in te lopen. Dat lukt niet zo snel als we zouden willen. Een belangrijke reden hiervoor is het lerarentekort. Nog voor de zomervakantie had elke Sophiaschool een scan en een plan gemaakt en bovendien nieuwe en bestaande collega's bereid gevonden om die plannen uit te voeren, vaak door extra te werken. Ze moesten echter geregeld een groep van een zieke collega overnemen – door het lerarentekort waren er namelijk onvoldoende vervangers. Veel van onze NPO-plannen behelzen extra instructie aan kleine groepjes, maar ook welbevinden van leerlingen, professionalisering van personeel en extra Chromebooks. Het NPO-geld mag inmiddels in vier in plaats van twee jaar worden uitgegeven, waardoor we meer tijd hebben om onze plannen uit te voeren.

Van traditie naar ambitie

Eind 2021 hebben we het koersplan 2022-2026, Van traditie naar ambitie, vastgesteld. Voortbouwend op het vorige koersplan, dat focuste op de basis op orde en onze historie, biedt de nieuwe meerjarenstrategie ruimte aan excellentie en diversiteit om in te spelen op toekomstige trends in samenleving en onderwijs. Hoofddoel is onze leerlingen een fundament te bieden voor ontwikkeling tot zelfstandige (jong)volwassenen die volwaardig participeren in een democratische samenleving. We beschouwen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming als gelijkwaardige en elkaar versterkende domeinen voor ons basisonderwijs. Op tien terreinen kent het koersplan concrete doelen, waarbij we ons verantwoordelijk weten voor voortgang en realisatie.

Zonder leerkracht geen onderwijs

Zonder leerkracht en (onderwijs)ondersteunend personeel geen onderwijs. Van elke euro bekostiging die we ontvangen, geven we ruim 80 eurocent uit aan personeel. Dat is meer dan de meeste andere organisaties voor primair onderwijs, maar dat doen we wel in de overtuiging dat onderwijs personeelsintensief moet zijn, en basisonderwijs al helemaal. Dat staat (of valt) met bekwame collega's. In 2021 hadden we 497 fte in dienst, 18 fte meer dan het jaar daarvoor, een verschil dat zich nagenoeg geheel laat verklaren door het NPO en andere tijdelijke, extra Coronamiddelen. Vorig jaar is Young Sophia opgezet om twintigers te binden, boeien en professionaliseren. Onze eigen leraarondersteuners opgeleid i.s.m. OBODB en was er doorstroommogelijkheid voor Onderwijsassistenten. In 2021 zijn beloningsbeleid, een gedragscode op de werkvloer, attentiebeleid, VOG beleid en een recruitmentplan vastgesteld of herzien. De schoolteams hebben hun werkdrukmiddelen, ruim 1,7 miljoen euro, vooral ingezet voor onderwijsassistenten en vakleerkrachten. Toch bleef de werkdruk hoog, door een combinatie

van lerarentekort, de afwisseling van fysiek en afstandsonderwijs en de ambitie om daaraan gerelateerde leer-vertragingen in te halen. Het verzuim in 2021 was 6%, lager dan elders in het primair onderwijs, maar hoger dan het jaar daarvoor. De lockdowns hadden geleid tot een babyboom, zo merkten we aan een piek aan zwangerschapsverloven. Waar nodig namen we afscheid, maar wel op een nette manier, met 19 transitie- of beëindigingsvergoedingen.

Inhaalslag nieuwbouw voor eigentijds onderwijs

Na een eerdere stagnatie van de nieuwbouwprojecten, was 2021 het tweede jaar van een inhaalslag. IKC Vossepark in Hillegom, voorheen fusieschool Meer en Dorp, is grotendeels in 2021 gebouwd en begin 2022 opgeleverd. Het gebouw faciliteert groepsdoorbroken werken en de vervlechting van onderwijs en opvang. Vorig jaar zijn ook de nieuwbouw van fusiescholen KC het Sterrenwerk in Sassenheim en Brede school Noordwijk aan Zee ontworpen, alsmede de uitbreiding van de Andreas in Voorhout. Door die voorbereiding zou de bouw in 2022 kunnen starten en wat betreft de Andreas ook gereed kunnen komen. Vorig jaar heeft de gemeente Teylingen ingestemd met de realisatie van een uitbreiding van de Emmaüs in Voorhout, die eind 2022 gerealiseerd kan zijn.
Met de gemeenten Lisse en Hillegom is vorig jaar overeenstemming bereikt over kadernotities voor de nieuwbouw van respectievelijk de Lisbloem en Giraf. In 2021 zijn we gestart met De Nieuwe School in Noordwijkerhout, formeel een dislocatie in tijdelijke huisvesting, waar Dalton en Deep Learning in een eigen schoolconcept zijn vermengd. Vorig jaar hebben we met andere onderwijsbesturen een gezamenlijke visie opgesteld voor het onderwijs in nieuw-bouwwijk Valkenhorst.

Zeer solide financiën

Onze financiën waren in 2021 buitengewoon solide, een cruciale voorwaarde voor goed onderwijs. We hebben 46,2 miljoen euro mogen ontvangen, meer dan in enig eerder jaar en een stijging van 3,7 miljoen ten opzichte van het jaar daarvoor. De bekostigde loonstijgingen en het NPO zijn de voornaamste verklaringen voor die toe-name. Exclusief niet voorziene Coronasubsidies was ons genormaliseerde resultaat in 2021 bijna vijf ton negatief en daarmee nagenoeg conform begroting. Doordat het resultaat op NPO- middelen 2021 en coronosubsidies zijn opgenomen in een bestemmingsreserve, is het resultaat in de jaarrekening ruim een miljoen positief.
Om ons bovenmatige eigen vermogen te beheersen, wordt gericht en doordacht negatief begroot, waarbij betreffende investeringen een incidenteel karakter maar duurzaam effect moeten hebben. Al onze financiële kengetallen ultimo 2021 wijzen op soliditeit. Weerstandsvermogen, solvabiliteit en liquiditeit zijn een veelvoud van de door de Onderwijsinspectie gehanteerde signaleringswaarden. We geven minder aan huisvesting uit dan mag. Ons eigen vermogen was eind vorig jaar 10,2 miljoen, meer dan nodig.
Eind 2022 zal ons vermogen met bijna een kwart zijn verminderd, met name door het vervallen van een vordering op OCW die samenhangt met de nieuwe wijze van bekostiging. We hadden dit voorzien, kunnen het opvangen en zullen dan niet langer een bovenmatig vermogen hebben.

Tot slot

Samenvattend kunnen we stellen dat we zeer tevreden terugkijken op 2021. Wat we ons hadden voorgenomen is gerealiseerd. En zelfs onder de zware en onvoorspelbare omstandigheden van Corona en het lerarentekort, is Sophia Scholen een stabiele organisatie met gedreven mensen.

Omar Ramadan,
Voorzitter College van Bestuur

Eveline Driest,
Lid College van Bestuur

1 Schoolbestuur

1. Het schoolbestuur

1.1 Profiel

Missie

Met 28 basisscholen in de gemeenten Noordwijk, Teylingen, Hillegom, Lisse en Katwijk zijn we de grootste aanbieder van primair onderwijs in de Duin- en Bollenstreek. We dragen zorg voor Katholiek, Protestants-Christelijk en Algemeen Bijzonder onderwijs. We verzorgen uitdagend en toekomstgericht onderwijs dat inspeelt op individuele mogelijkheden en leerbehoeften. Sophia Scholen staat voor een veilige leer- en werkomgeving waar leerlingen en medewerkers zich optimaal kunnen ontplooien.

Vijf kernwaarden

1. Verwondering

Kinderen zijn de rijke bezitters van verwondering. Verwondering over alles wat leeft, wat ze zien en ervaren. Verwondering is een fundamentele waarde voor leren en is de basis van de wetenschap en voor kennis en ervaring die blijvend is. Ons onderwijs gaat uit van en sluit aan bij de verwondering van onze leerlingen. Bewust brengen we de leerlingen in aanraking met de verscheidenheid van onze maatschappij en leren we hen respectvol omgaan met verschillen tussen mensen. Hierbij leren we de leerlingen ook zorg te dragen voor de omgeving, de rijke en wondere wereld waarin we leven en met name het behoud ervan.

2. Vertrouwen

Wij hebben vertrouwen in de leerlingen en de ouders en zorgen ervoor dat wij betrouwbaar zijn. Samen werken we aan de toekomst, vanuit de wetenschap dat ons onderwijs het beste uit de leerlingen haalt. Door vertrouwen en respect weten leerlingen, ouders en medewerkers zich gekend en gewaardeerd en kunnen zij ontwikkelen en groeien als mens. Een professionele communicatie is hierbij essentieel.

3. Verbinding

Leerlingen, medewerkers, ouders en andere betrokkenen verbinden zich met elkaar en vinden elkaar in visie en ambities. Ook de verbinding met onze omgeving, de leefwereld van onze leerlingen die steeds verder wordt verkend en vergroot, zorgt voor een betekenisvolle relatie met de samenleving waarvan we deel uitmaken. Verbinding biedt een grote kans tot schaalvoordelen, samenwerking en leren van elkaar.

4. Duurzaamheid

Duurzaam onderwijs werkt vanuit relaties en verbindingen en stelt waardevolle en uitdagende doelen, die vragen om een planning op lange termijn. Keuzes en beslissingen met een duurzaam karakter leiden tot rust en structuur voor kinderen, ouders en medewerkers.

5. Eigenaarschap

Wij streven ernaar dat de leerlingen (mede)eigenaar worden van hun eigen ontwikkeling en kansen leren zien. Vergroting van eigenaarschap bevordert talentontwikkeling en authentiek gedrag van kinderen en medewerkers. Medewerkers worden uitgedaagd om zich te ontwikkelen tot de best toegeruste professionals, die vanuit hun specialisme en deskundigheid onze leerlingen begeleiden. Initiatiefrijk gedrag van kinderen en medewerkers wordt daarom gestimuleerd.

Besturingsfilosofie
Met onderstaande besturingsfilosofie expliciteert het huidige College van Bestuur de principes die zij hanteert om richting te geven aan de stichting. Op deze principes zijn zij aanspreekbaar:
1. Het doel bepaalt onze koers, niet de regels
2. Experimenteren in plaats van fiatteren
3. Driehoeksrelatie scholen, bestuur en bureau
4. De school is de primaire eenheid
5. Oog voor omgeving

Strategisch beleidsplan
Het CvB heeft eind 2021 een nieuw strategisch beleidsplan vastgesteld voor de periode 2022–2025.

Toegankelijkheid en toelating
Iedere leerling, van wie de ouders zich thuis voelen bij onze manier van werken en respect hebben voor onze uitgangspunten, is bij Sophia Scholen welkom. Er wordt geen onderscheid gemaakt op grond van levensbeschouwing, (sub)cultuur, afkomst, gender, seksuele geaardheid of handicap van ouders of leerlingen. Dat wil niet zeggen dat aan toelating geen voorwaarden verbonden zijn. Immers, onze scholen kunnen niet voor alle kinderen het meest gewenste onderwijs bieden. Er wordt nauwgezet gekeken of onze scholen een leerling het onderwijs kan bieden dat de leerling nodig heeft.

1.2 Organisatie

Contactgegevens

Statutaire naam:	Sophia Scholen
Bestuursnummer:	40967
Adresgegevens:	Leidsevaart 2, 2215 RE Voorhout
Telefoonnummer	0252 250900
Emailadres:	bureau@sophiascholen.nl
Website:	www.sophiascholen.nl

Bestuur

Naam:	Omar Ramadan
Functie:	Voorzitter College van Bestuur
Nevenfuncties (betaald/onbetaald):	Lid Raad van Toezicht Universiteit van Amsterdam
	Lid Raad van Toezicht Levvel jeugdhulp
Aandachtsgebieden en/of commissies:	Financiën, huisvesting, gemeenten en communicatie

Naam:	Eveline Driest
Functie:	Lid College van Bestuur
Nevenfuncties (betaald/onbetaald):	Lid jury Excellente Scholen (deeljury PO)
Aandachtsgebieden en/of commissies:	Onderwijs, kwaliteit, identiteit en HRM

Overzicht scholen
Zie bijlage 1 voor een overzicht van de scholen.

Organisatiestructuur

Intern toezicht

Een overzicht van de hoofd- en nevenfuncties en het verslag van het Intern toezicht zijn opgenomen in bijlage 2 en 3.

GMR

De GMR bestaat uit een geleding van personeel en een geleding van ouders. Beide geledingen zijn een goede afspiegeling van de diversiteit aan scholen, zonder daar een vertegenwoordiging van te zijn. De RvT en het CvB hechten groot belang aan medezeggenschap ten behoeve van betere besluitvorming en het creëren van draagvlak. De GMR richt zich op bovenschoolse onderwerpen en laat schoolspecifieke zaken aan de betreffende MR.
In 2021 heeft een gezamenlijke vergadering van GMR, RvT en CvB plaatsgevonden. Het jaarverslag van de GMR is opgenomen in bijlage 4. Medezeggenschapsstatuut en – reglementen zijn herijkt en per 01-01-2022 vastgesteld.

Verbonden partijen

Belanghebbenden	Samenwerking
Ouders	Ouders zijn vertegenwoordigd in de MR van hun school en de GMR van de stichting. Zo geven ze advies of instemming aan voorstellen van respectievelijk schooldirecteur en CvB. Directeuren voerden de dialoog met ouders via platforms (zoals Schoudercom), organiseerden bijeenkomsten (dit jaar vaak online), stuurden mailings en voerden gesprekken. Bij de benoeming van een nieuwe directeur, scholenfusie of sluiting/opening van een dislocatie, vond er tevens communicatie vanuit het CvB plaats.
Leerlingen	Schooldirecteuren en leerkrachten hoorden leerlingen via gesprekken, bijeenkomsten en – op sommige scholen – een leerlingenraad.
Medewerkers	Medewerkers zijn vertegenwoordigd in de MR van hun school en de GMR van de stichting. Zo geven ze advies of instemming aan voorstellen van respectievelijk schooldirecteur en CvB. Directeuren voerden in 2021 de dialoog met medewerkers via teamvergaderingen en gesprekken. Bij de benoeming van een nieuwe directeur, scholenfusie of sluiting/opening van een dislocatie, vond er tevens communicatie vanuit het CvB plaats.
Instellingen voor kinderopvang	Bij inpandige kinderopvang was er dagelijks overleg tussen teams en leiding van school en opvang over organisatorische kwesties. Zeker bij de (I)KC's of brede scholen betrof dit overleg ook beleid. Tijdens planvorming en uitvoering van nieuwbouw was er overleg tussen CvB en leiding van opvangorganisaties over beoogde samenwoning en samenwerking. Ook is er overleg geweest over het realiseren van duale aanstellingen van pedagogisch medewerkers die ook een dienstverband als onderwijsondersteuner aangingen.
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek	Voor kinderen die meer begeleiding nodig hebben is een samenwerkingsverband aangegaan met nagenoeg alle PO besturen in de Duin- en Bollenstreek. Sophia Scholen is vertegenwoordigd in het bestuur van het SWV.
VVE Boechorst voor Montessorischool in Noordwijk	Voor de huisvesting is er sprake van gezamenlijk beheer en Sophia Scholen is deelnemer in de VVE.
VVE Brede School Nassaupark voor de St. Willibrord in Lisse	Voor de huisvesting is er sprake van gezamenlijk beheer en Sophia Scholen is deelnemer in de VVE.
VVE Clustergebouw voor De Avonturier, De Regenboog (tot 1 augustus 2020) en de Andreas (vanaf 1 augustus 2020).	Voor de huisvesting is er sprake van gezamenlijk beheer, de gemeente Teylingen voert de regie.

Gemeente Hillegom	Voor de realisatie van vervangende nieuwbouw voor fusieschool IKC Vossepark hebben in 2021 een ambtelijke projectgroep en een bestuurlijke stuurgroep gefunctioneerd. Verder is ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest over de vervangende nieuwbouw voor de Giraf en de overheidsmaatregelen ter bestrijding van het Coronavirus.
Gemeente Lisse	Er is ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest over de vervangende nieuwbouw voor de Lisbloem en de overheidsmaatregelen ter bestrijding van het Coronavirus.
Gemeente Teylingen	Voor de realisatie van zowel de uitbreiding van de Andreas als de vervangende nieuwbouw van KC het Sterrenwerk hebben in 2021 een ambtelijke projectgroep en een bestuurlijke stuurgroep gefunctioneerd. Verder is vooral ambtelijk en enig bestuurlijk overleg geweest over de uitbreiding van de Emmaüs. Overleg was er ook over de overheidsmaatregelen ter bestrijding van het Coronavirus.
Gemeente Noordwijk	Voor de realisatie van de vervangende nieuwbouw van fusieschool Brede school Noordwijk aan Zee is er volop ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest en zijn een ambtelijke projectgroep en een bestuurlijke stuurgroep opgestart. Verder is vooral ambtelijk en enig bestuurlijk overleg geweest over de realisatie van de tijdelijke huisvesting voor De Nieuwe School. Over vervangende nieuwbouw Schapendel is beperkt ambtelijk en bestuurlijk overleg geweest. Overleg was er ook over de overheidsmaatregelen ter bestrijding van het Coronavirus.
Gemeente Katwijk	Over het PO in nieuwbouwwijk Valkenhorst zijn gemeentebestuur en geïnteresseerde schoolbesturen al enige jaren in gesprek. Sophia Scholen heeft het voornemen in deze wijk een school te stichten. Overleg was er ook over de overheidsmaatregelen ter bestrijding van het Coronavirus.

Klachtenbehandeling

Veel bezwaren of klachten werden op de scholen opgelost. Directies van scholen en/of het Centraal Bureau zijn er vrijwel altijd in geslaagd om het voorgelegde probleem met de ouders of personeelsleden te bespreken en naar tevredenheid op te lossen, voordat een klacht bij het bestuur werd neergelegd. In 2021 zijn er 2 klachten binnengekomen bij het bestuur. Deze klachten zijn allebei afgehandeld. Geen van de klachten is neergelegd bij de geschillencommissie. (2020: 6 klachten en 2019: 7 klachten)

Onderwerp van klacht(en) 2021	Door: Leerling/ ouders	Door: Personeel	Totaal
Passend onderwijs	1	–	1
Begeleiding re-integratietraject	–	1	1
Totaal	**1**	**1**	**2**

Juridische structuur
Sophia Scholen is een stichting.

Ontwikkelingen in de governance
In 2021 hebben geen fundamentele wijzigingen in de governance plaatsgevonden.

Functiescheiding
Er is sprake van een two tier model. Sophia Scholen heeft de functies van bestuur en intern toezicht organiek gescheiden. De stichting wordt bestuurd door het College van Bestuur (CvB) en het intern toezicht wordt uitgeoefend door de Raad van Toezicht (RvT).

Code goed bestuur
Sophia Scholen paste in 2021 de code goed bestuur voor het primair onderwijs toe. Vanaf 2021 geldt een nieuwe, op principes gebaseerde code waarin een beperkt aantal uitgangspunten voor goed bestuur centraal staat. Het is de verantwoordelijkheid van CvB en RvT om – in dialoog met onder andere de GMR – over een eigen invulling te beslissen en zich hierover actief te verantwoorden. Daarnaast bevat de code een aantal verplichtende bepalingen. In voorbereiding op de nieuwe code heeft het CvB in 2020 een review uitgevoerd en geconcludeerd dat de nieuwe code bijna geheel werd toegepast. Inmiddels wordt de geactualiseerde code goed bestuur volledig toegepast. Publicatie van de klokkenluidersregeling en integriteitscode heeft in 2021 plaatsgevonden.

2 Verantwoording beleid

2. Verantwoording beleid

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Het jaar 2021 heeft, evenals 2020, voor een groot deel in het teken gestaan van onderwijs in Coronatijd. De scholen hebben veelvuldig afstandsonderwijs en hybride onderwijs moeten verzorgen. Scholen zijn steeds vaardiger geworden in het bieden van kwalitatief goed afstands- en hybride onderwijs. Desondanks zien we dat de onderwijsresultaten over de hele linie licht achteruitgegaan zijn. De scholen hebben gebruik gemaakt van de subsidies 'Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020–2021 en 'Extra hulp voor de klas' om de achterstanden zoveel mogelijk te verkleinen. Daarnaast hebben de scholen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gewerkt aan onderwijsachterstanden die tijdens de Coronapandemie zijn opgelopen.
Naast bovenstaande uitdagingen hebben de scholen zich gericht op de eigen schoolontwikkeling. De scholen zijn hierbij zowel gericht geweest op de eigen schoolambities als op de ontwikkelpunten die uit de in 2020 afgenomen audits zijn gekomen. In het kader van advisering over en monitoring van de onderwijsontwikkeling op de scholen voeren de adviseurs Onderwijs & Kwaliteit regelmatig gesprekken met de directeuren over de schoolontwikkeling en de onderwijsresultaten. Rond de zomervakantie is op twintig scholen binnen Sophia Scholen de overstap gemaakt van het leerlingadministratie- en leerlingzorgprogramma Esis naar ParnasSys. Hierdoor werken nu alle scholen met hetzelfde programma. In het najaar van 2021 zijn tevredenheidsonderzoeken onder ouders, leerlingen en medewerkers afgenomen. De resultaten hiervan zijn begin 2022 beschikbaar.

Beleidsontwikkeling

In 2021 is het beleid sociale veiligheid vastgesteld. Dit beleid is ontwikkeld in samenwerking met de GGD.
Daarnaast zijn vier basiskaders ontwikkeld en vastgesteld: het basiskader onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, het basiskader onderwijs aan het jonge kind, het basiskader burgerschapsonderwijs en het basiskader bewegingsonderwijs. Deze beleidsdocumenten zijn in samenspraak met directeuren en/of vakdocenten en specialisten opgesteld en beschrijven de uitgangspunten en minimale kwaliteitseisen die wij stellen aan het onderwijs.
Om het continue proces van ontwikkeling en verbetering van het onderwijs goed vorm te geven en te borgen zijn we in 2021 gestart met het beschrijven van ons stelsel van kwaliteitszorg. Dit stelsel zal begin 2022 klaar zijn om vervolgens te worden uitgewerkt en geïmplementeerd.

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de Sophiascholen staan vermeld op www.scholenopdekaart.nl.

Inspectie

De inspectie heeft ons laten weten dat zij in het eerste kwartaal van 2022 een regulier bestuursonderzoek zullen uitvoeren.

Visitatie

Er heeft in 2021 geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden. Deze is gepland in het voorjaar van 2022.

Nationaal Programma Onderwijs

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) hebben alle scholen in april 2021 een schoolscan gemaakt. Voor deze scan is gebruik gemaakt van reeds bestaande analyses op het gebied van resultaten en welbevinden. Hieronder vallen de opbrengstanalyses van de tussentoetsen, de monitor sociale veiligheid, het lvs sociaal-emotionele ontwikkeling en de methodetoetsen. Daarnaast is gebruik gemaakt van observaties en hebben gesprekken met de ouders en leerlingen plaatsgevonden. Aanvullend is een analyse Leerwinst door de CED-groep gemaakt en zijn de NCO-rapportages aangewend om scholen nog meer inzicht te geven in de leerresultaten. Deze zijn ook voor de scan gebruikt. Op basis van de schoolscan heeft iedere school in samenspraak met de leerkrachten een plan van aanpak gemaakt. Voor het beschrijven van de schoolscan en het daarop gebaseerde plan van aanpak is gebruik gemaakt van een format dat binnen onze stichting is ontwikkeld.

De plannen zijn in juni 2021 besproken met en/of gezien door de adviseurs Onderwijs & Kwaliteit, HR en Financiën en vervolgens vastgesteld door het College van Bestuur. Alle scholen hebben hun plan voorgelegd aan de MR en hiervoor instemming gekregen.
Overlappende activiteiten van de scholen zijn gezamenlijk bovenschools opgepakt en uitgevoerd. Hiervoor is een deel van de schoolmiddelen ingezet. De overlappende thema's zijn: Hoogbegaafdheid, Jonge Kind, NT2-onderwijs, samenwerking met orthopedagoog en kwaliteitscultuur.

Op schoolniveau is overwegend gekozen voor de volgende interventies:

- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren:
  - Individuele instructies
  - Instructie in kleine groepen
  - Directe instructie
  - Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
  - Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen
  - Cultuureducatie
- Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
  - Metacognitie en zelfregulerend leren
  - Samenwerkend leren
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
  - Onderwijsassistenten/instructeurs (waaronder ook extra leerkrachten)
- Faciliteiten en randvoorwaarden
  - Nascholing
  - Aanschaf middelen
  - Extra inzet interne specialisten
  - Extra inzet directie/IB/bouwcoördinatoren
  - Digitale technologie

Na een half jaar uitvoering van de NPO-plannen kunnen we voorzichtig concluderen dat een aantal onderdelen goed is opgepakt en uitgevoerd. Helaas worden we ook geconfronteerd met een lerarentekort, dat door de NPO-plannen is toegenomen. Hierdoor worden leerkrachten, leraarondersteuners en onderwijsassistenten helaas regelmatig ingezet voor vervangingen. Hierdoor loopt op verschillende plekken de uitvoering van de NPO-plannen vertraging op.

Passend onderwijs

Binnen de scholen wordt op twee manieren gewerkt aan passend onderwijs. Allereerst de basisondersteuning: deze gaat uit van de ondersteuningsbehoefte van alle kinderen. Daarnaast is er aanvullende ondersteuning, inclusief arrangementen. De basisondersteuning wordt deels bekostigd vanuit de middelen vanuit de lumpsum en deels vanuit de middelen voor passend onderwijs vanuit het Samenwerkingsverband. De aanvullende ondersteuning, inclusief arrangementen, wordt bekostigd vanuit de middelen voor passend onderwijs vanuit het Samenwerkingsverband. De scholen ontvangen alle middelen voor passend onderwijs vanuit het Samenwerkingsverband. Scholen maken hierin hun eigen keuzes en beschikken zelfstandig over het budget. De hoogte van het budget en de besteding hiervan zijn in de begrotingsronde in het najaar 2021 onderwerp van gesprek geweest. Ook tijdens de formatiegesprekken in het voorjaar van 2022 zal op de besteding van deze middelen gestuurd worden. Over de besteding van de middelen vanuit het Samenwerkingsverband verantwoorden de scholen zich bij het Samenwerkingsverband, middels een door het SWV uitgezette enquête.

2.2 Personeel en professionalisering

Ook in 2021 heeft de Coronapandemie invloed gehad op het personeel. Er is groot beroep gedaan op flexibiliteit, creativiteit, oplossingsvermogen en organisatietalent. Ook voor de gezondheid van medewerkers en van naasten van medewerkers was het een spannende tijd. De HR-adviseurs hebben samen met de directeuren en de medewerker steeds gezocht naar passende, individuele oplossingen om het werken tijdens de pandemie mogelijk te maken. Het vinden, boeien en binden van onderwijspersoneel is in 2021 een uitdaging geweest die we met elkaar zijn aangegaan. Mede door inzet van personeel uit de vervangingspool op uitvoering van NPO-plannen is er een tekort aan leerkrachten ontstaan voor de vervanging van verloven en ziekte. In het najaar van 2021 is tijdens een studiedag van de directeuren gewerkt aan een plan van aanpak lerarentekort. In 2022 wordt de verdere uitwerking van de plannen ter hand genomen. In het kader van het boeien van jonge leerkrachten is Young Sophia vormgegeven. Een groep jonge, talentvolle leerkrachten is met vijf, door het College van Bestuur aangedragen, 'wicked problems' uit het onderwijs en de stichting aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in vijf mooie adviezen aan het College van Bestuur, welke zijn verwerkt in het koersplan en waaraan verder uitvoering wordt gegeven.
In 2020 is gestart met een op-maat opleiding tot Leraarondersteuner voor onderwijsassistenten i.s.m. OBODB. Tien onderwijsassistenten (verdeeld over 7 scholen) van Sophia hebben hieraan deelgenomen en dit in juni 2021 naar volle tevredenheid en enthousiasme afgerond. We zijn voornemens deze opleiding in 2022-2023 te herhalen.
De professionalisering van de medewerkers heeft onverminderd de aandacht. In dit kader is het huidige professionaliseringsplatform Klasmastr geëvalueerd. Uit deze evaluatie is naar voren gekomen dat het huidige platform niet voldoet aan de eisen en wensen die wij eraan stellen. In 2022 zal daarom gekozen worden voor een ander platform. De dienstverlening door de arbodienst is regelmatig onderwerp van gesprek geweest en heeft geleid tot een aanpassing in de verzuimbegeleiding door deze arbodienst. Het doel van deze aanpassing is meer maatwerk ten aanzien van de verzuimbegeleiding.

Uitkeringen na ontslag

De geldende wet- en regelgeving wordt gevolgd bij ontslagprocedures. Daarnaast vindt er controle plaats op naleving van de regelgeving. Er zijn in 2021 in totaal 19 transitie- en beëindigingsvergoedingen uitgekeerd aan 19 medewerkers, voor een bedrag van € 88K.

Aanpak werkdruk

De werkdrukmiddelen zijn op de scholen gealloceerd. Iedere school voert een gesprek met het team over de inzet van de middelen. Op basis van de uitkomst van het gesprek wordt een bestedingsplan opgesteld.
Het bestedingsplan wordt aan de P-MR voorgelegd. Het grootste deel van de werkdrukmiddelen wordt gebruikt voor de inzet van onderwijsassistenten of vakleerkrachten. Voor 2021 is er een bedrag van € 1.727K aan werkdrukmiddelen toegekend.

Strategisch personeelsbeleid

In het koersplan Sophia Scholen zijn de ambities van Sophia Scholen vertaald in strategische doelen. In 2020 is het HR strategisch plan met bijbehorende planning vastgesteld, als afgeleide van het koersplan Sophia Scholen. In het strategisch HR plan is uitgewerkt wat, hoe en wanneer HR gaat bijdragen aan de doelstelling en ambitie van Sophia Scholen. Het is de kapstok waar het reeds bestaande en het te ontwikkelen beleid aan opgehangen kan worden. In de planning is opgenomen wanneer welk beleid gereed moet zijn, wanneer de implementatie plaatsvindt en wanneer de evaluatie.

In 2021 is op verschillende HR-terreinen beleid geëvalueerd en (door)ontwikkeld. Het zij-instroomtraject is geëvalueerd en aangepast, het kweekvijvertraject is geëvalueerd en het beleid gesprekkencyclus is geëvalueerd. Op basis van deze evaluaties zal het beleid aangepast worden. Naast de evaluatie van bestaand beleid is ook nieuw

beleid ontwikkeld. Sophia Scholen beschikt hierdoor inmiddels over beloningsbeleid, een gedragscode relaties op de werkvloer, een attentiebeleid en een VOG beleid. Er is een recruitmentplan opgesteld dat inmiddels ook wordt uitgevoerd.

Met een grotendeels nieuw team van HR-adviseurs is gewerkt aan het doel van de afdeling HR: het zijn van een professionele sparringpartner van de directeuren als integraal leidinggevende. Interne processen zijn verbeterd. Deze processen zullen in 2022 worden beschreven in het reeds bestaande HR-handboek.

2.3 Huisvesting

Sophia Scholen heeft voor de komende jaren een zeer ambitieus nieuwbouwprogramma. Het realiseren van nieuwbouw vraagt veel kennis, tijd, inzet en aandacht. Het beleid is erop gericht om de scholen zoveel mogelijk te ontzorgen en werk uit handen te nemen, zodat zij zich meer kunnen toeleggen op het onderwijs en de onderwijs-ontwikkeling. Bij het domein Huisvesting is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid tussen school, gemeente en bestuurskantoor. De schooloverstijgende zaken worden daarbij vanuit de afdeling Huisvesting geregeld. Bijvoorbeeld voor facilitaire Europese aanbestedingen en aanbestedingen die betrekking hebben op het facilitaire en huisvestingsdomein van alle scholen. Daarnaast treedt de afdeling Huisvesting bij nieuw- en verbouwtrajecten op als gedelegeerd opdrachtgever namens de gemeente, in de rol van bouwheer.

Doelen en resultaten

- *Uitvoering geven aan elektra-keuringen (NEN 3140)*
  Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de stand van zaken van de bestaande elektrische installaties, middels een NEN 3140 keuring. In 2021 en 2022 worden de hieruit volgende aanbevelingen uitgevoerd om de bedrijfszekerheid van de schoolgebouwen zeker te stellen.
- *Duurzaamheid*
  In het kader van het verduurzamen van schoolgebouwen wordt in 2022 door Sophia Scholen een intentie-overeenkomst getekend met energiecorporatie Hillezon om zonnepanelen te plaatsen op de nieuwbouw van IKC Vossepark in Hillegom. Onderzocht wordt of een dergelijke samenwerking ook haalbaar is voor zowel bestaande als nieuw te realiseren scholen, om zodoende een bijdrage te leveren aan het verder verduurzamen van onze schoolgebouwen.
- *Ventilatie*
  Door de Rijksoverheid is in 2020 de subsidieregeling SUViS geïntroduceerd, met als doel het verbeteren van de ventilatievoorziening in schoolgebouwen die voor 2012 zijn gerealiseerd. In dit kader wordt door Sophia Scholen in 2022 een viertal scholen voorzien van een nieuw ventilatiesysteem. Dit betreffen scholen waarbij de gemeente heeft toegezegd bij te dragen in de kosten. Voor de overige scholen van Sophia Scholen wordt onderzocht of ook hier het binnenklimaat verbeterd kan worden, eventueel zonder een gemeentelijke bijdrage. Dit onderzoek wordt in 2022 afgerond, zodat bij een positief resultaat dit mogelijk in 2023 geïmplementeerd kan worden.
- *Meerjaren onderhoudsplan (MJOP)*
  In 2022 wordt het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) bijgesteld, waardoor een beter beeld ontstaat van de jaarlijkse onderhoudskosten. Door het nieuwe MJOP op stellen in het softwarepakket O-prognose worden eventuele mutaties na oplevering, zowel technisch als financieel, beter gemonitord en bijgesteld, hetgeen de betrouwbaarheid van de onderhoudsbegroting en de kwaliteit van de gebouwen ten goede komt.

Toekomstige ontwikkelingen, duurzaamheid, nieuw- en verbouwprojecten

Sophia Scholen ziet het als haar maatschappelijke plicht om de milieubelasting te beheersen en duurzaamheid te bevorderen in de bedrijfsvoering. Daar is aandacht voor zowel bij nieuwbouw, verbouw als bij het grootonderhoud en in de dagelijkse bedrijfsvoering. In alle vier de situaties wordt bij het materiaalgebruik en de dienstverlening gestreefd naar circulariteit en een zo laag mogelijke ecologische voetafdruk. Dit gebeurt door het zoveel mogelijk toepassen van bestaande, onderhoudsarme en levensduurbestendige materialen met een zo laag mogelijk (fossiel) energieverbruik, maar ook door het stimuleren van gescheiden afvalinzameling, het pas vervangen van producten aan het einde van hun technische levensduur en door open te staan voor innovatieve ontwikkelingen in de markt. Dat vergt niet alleen het aandragen van technische mogelijkheden, maar ook een met de gemeente gedeelde ambitie om verantwoorde investeringen in duurzaamheid mogelijk te maken. Dit laatste geldt niet alleen voor onze gebouwen maar ook voor onze schoolpleinen, die door gepaste begroeiing en waterberging op positieve wijze kunnen bijdragen aan klimaatbeheersing en het voorkomen van oververhitting van zowel natuur als van de kinderen. We bekijken welke pleinen hier al aan voldoen en waar verbetering nodig is.

- ***IKC Vossepark, Hillegom***
  In maart 2022 is IKC Vossepark opgeleverd. Behalve de school Meer en Dorp is in dit gebouw kinderopvangorganisatie BLOS gehuisvest en vindt een verregaande vorm van samenwerking plaats.

- ***Andreas, Voorhout***
  In 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitbreiding van de Andreas met in totaal een viertal klaslokalen, plus leerplein, op de eerste verdieping van het gebouw. In 2021 zijn de plannen verder uitgewerkt en aanbesteed. Oplevering van de uitbreiding staat vooralsnog gepland voor de herfstvakantie van 2022.

- ***KC Het Sterrenwerk, Sassenheim***
  In 2020 is onder begeleiding van ICS door de toekomstige gebruikers van het nieuwe gebouw een programma van eisen (PvE) opgesteld. Mede op basis van dit PvE is in het najaar van 2020 een integraal ontwerpteam gecontracteerd, dat onder leiding staat van architectenbureau Liag uit Den Haag. Begin 2021 is gestart met het ontwerpen van de nieuwbouw dat in december van hetzelfde jaar is afgerond. In het eerste kwartaal van 2022 vindt de aanbesteding van de uitvoerende partijen plaats. Door sterk stijgende bouwkosten is de kans echter reëel dat de bouw vertraging ondervindt. Vooralsnog staat de oplevering gepland voor de start van het nieuwe schooljaar 2022/2023.

- ***Brede school Noordwijk aan Zee (Zeehonk/ Wakersduin/Kinderopvang Pinokkio)***
  In 2020 is onder leiding van ZRi een locatieonderzoek uitgevoerd om te komen tot besluitvorming door de gemeenteraad tussen de varianten duurzame renovatie en nieuwbouw. Ook is in 2020 samen met de toekomstige gebruikers een programma van eisen (PvE) opgesteld. Na de positieve besluitvorming door de Raad is begin 2021 gestart met het aanbesteden van het ontwerpteam. Het hieruit volgende ontwerp is uiteindelijk in december 2021 aanbesteed en in maart 2022 gegund aan een drietal uitvoerende partijen. De sloop van een deel van het Wakersduin gebouw start in april 2022. Oplevering van de nieuwbouw staat nog steeds gepland voor de start van het nieuwe schooljaar 2023/2024.

- ***De Lisbloem, Lisse***
  In 2021 is in samenspraak met de gemeente een kadernotitie opgesteld om te komen tot nieuwbouwplannen voor De Lisbloem. Deze kadernotitie is in maart 2022 vastgesteld door het College van B&W, waarna in april 2022 de gemeenteraad van Lisse is geïnformeerd. Op basis van de uitgangspunten zoals geformuleerd in de kadernotitie gaat Sophia Scholen in 2022 verder met de planuitwerking, met als doel om in 2023 het ontwerp af te ronden en het gebouw uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 in gebruik te nemen.

- ***De Giraf, Hillegom***

  Gelijk met De Lisbloem is ook voor De Giraf in 2021 door Sophia Scholen in samenwerking met de gemeente Hillegom een kadernotitie opgesteld met als doel de kaders voor de nieuwbouwplannen te formuleren. Ook deze kadernotitie wordt in 2022 door het College van B&W behandeld, waarbij na een positief besluit ook de gemeenteraad wordt geïnformeerd. Ook voor De Giraf geldt dat de oplevering van de nieuwbouw uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 wordt beoogd.

- ***De Schapendel, Noordwijk***

  Samen met Stichting Resonans zal Sophia Scholen in 2022 een onderzoeksvraag formuleren om samen met de gemeente Noordwijk de mogelijkheden te onderzoeken voor het herhuisvesten van De Schapendel en De Duinpieper (speciaal onderwijs). Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek worden in 2023 de plannen nader uitgewerkt, met als doel uiterlijk in 2025 te komen tot vernieuwde (her)huisvesting van De Schapendel.

- ***De Nieuwe School, Noordwijkerhout***

  In 2021 is een start gemaakt met De Nieuwe School aan de Viaductweg in Noordwijkerhout. Vooralsnog is deze school gehuisvest in semi-permanente huisvesting. Het doel van zowel de gemeente als van Sophia Scholen is om uiterlijk in 2025 te komen tot nieuwbouw voor deze locatie. Deze nieuwbouw zal worden gerealiseerd op het naastgelegen terrein van de huidige locatie.

- ***Valkenhorst, Valkenburg***

  De gemeente Katwijk is drukdoende met de ontwikkeling van de Vinex-locatie Valkenhorst. Sophia Scholen heeft samen met een drietal schoolbesturen een plan ingediend bij de gemeente om op termijn een viertal scholen te huisvesten. De eerste school zal begin 2024 gereed moeten zijn, hetgeen in 2022/2023 de nodige inspanningen vraagt van de betrokken partijen, waaronder Sophia Scholen, om dit tijdig en goed invulling te geven.

- ***Emmaüs, Voorhout***

  In 2021 heeft de gemeente Teylingen ingestemd met de realisatie van een tweetal extra lokalen voor de Emmaüs in Voorhout. Sophia Scholen is drukdoende om deze op zo'n kort mogelijke termijn gerealiseerd te krijgen. De planning is vooralsnog gericht op ingebruikname in het vierde kwartaal van 2022.

2.4 Financieel beleid

Op dit moment is de stichting financieel gezond en speelt vooral de vraag: “Hoe zetten wij onze beschikbare middelen doelmatig en planmatig in?” Bewust is in 2021 een negatief resultaat begroot teneinde het vermogen van de stichting wat omlaag te brengen. Door de onverwachtse toekenning van de NPO-gelden, is dat maar beperkt gelukt.

Het eigen vermogen van de organisatie is op dit moment ruim voldoende om de risico’s van de organisatie op te vangen, conform de op dit moment geldende normen. Een belangrijke ontwikkeling binnen de branche is de discussie over de hoogte van het weerstandsvermogen. De Inspectie van het onderwijs heeft op verzoek van het ministerie van onderwijs een nieuwe formule ontwikkeld voor het berekenen ven een signaleringswaarde voor de bovengrens van de reservepositie van de besturen in alle onderwijssectoren.
Op basis van deze formule heeft Sophia Scholen een bovenmatig eigen vermogen. Dit heeft ertoe geleid dat er in de meerjarenbegroting een negatief exploitatieresultaat is begroot.

Toekomstige ontwikkelingen

De ambitie van de afdeling financiën is een professioneel, transparant, betrouwbaar en toekomstbestendig financieel beleid voeren waarbij wij tijdig:

- ontwikkelingen signaleren zodat interventies ondernomen kunnen worden
- anticiperen op ontwikkelingen binnen de organisatie of de directe omgeving
- anticiperen op de ontwikkelingen binnen de branche en het vakgebied financiën

Onderstaande acties zijn voor komend jaar gepland:

- Van beleid naar begroting: na evaluatie van het begrotingsproces wordt er vervolg gegeven aan de doorontwikkeling van het beleidsrijk begroten;
- Opschonen materiële vaste activa: samen met de schooldirecteuren bepalen of afgeschreven activa uit de activamodule verwijderd kunnen worden;
- Fiscaliteiten; opstellen notitie, fiscale kennis opdoen en controles inbouwen, zodat het fiscale risico beperkt wordt;
- Vastleggen werkinstructies: werkinstructies worden opgesteld en werkzaamheden beschreven om de continuïteit adequaat te kunnen borgen;
- Trainingen gebruik Capisci; medewerkers afdeling financiën bij Capisci om rapportages te ontwikkelen, directeuren en afdelingsmanagers trainen om rapportages te lezen, voorlichting begrotingsproces en proces bestuursformatieplan en hoe Capisci hierbij gebruikt kan worden;
- Doorontwikkelen managementinformatie: starten met Cockpit naast Capisci en alle budgethouders daarbij betrekken;
- Vervolgens het opleiden van alle budgethouders in het gebruik van Cockpit. Het betreft dan niet alleen de financiële informatie maar ook formatiegegevens, ziekte- en verzuimcijfers en later ook de onderwijsopbrengsten.
- Opschonen bankrekeningen Rabobank.

Treasury
Sophia scholen maakt gebruik van schatkistbankieren. De liquide middelen per ultimo boekjaar bedragen ruim € 10M. Het treasurybeleid is conform de Regeling Beleggen en Belenen. Treasury heeft bij Sophia Scholen primair als doel het zodanig beheren van haar middelen dat financiële risico's zoveel mogelijk worden beperkt, dat het behaalde rendement geoptimaliseerd wordt binnen het conservatieve risicoprofiel en dat de financieringskosten zo veel mogelijk worden beperkt. Sophia Scholen heeft gedurende de verslagperiode geen risicodragende beleggingen en er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten (zoals renteswaps) om risico's af te dekken.
Het treasurybeleid is in februari 2021 geëvalueerd.

Allocatiemiddelen
Alle inkomsten komen ten bate van de scholen. De kosten voor BAPO, duurzame inzetbaarheid en betaald ouderschapsverlof worden bovenschools betaald. Alle kosten zijn zoveel mogelijk decentraal bij de scholen geboekt. De bovenschoolse kosten, de vervangingspool en het centraal bureau worden gealloceerd naar de scholen op basis van het aantal leerlingen per school. De besluitvorming met betrekking tot de allocatie van middelen wordt jaarlijks vastgelegd in de kaderbrief en vastgesteld met het vaststellen van de begroting.

Onderwijsachterstanden
De volledige opbrengsten voor de onderwijsachterstandenmiddelen komen ten bate van de betreffende scholen die hier recht op hebben. De desbetreffende scholen gebruiken deze middelen voor de inzet van extra onderwijsassistenten of NT2 begeleiding. Het gaat om zes scholen binnen Sophia Scholen voor een bedrag van € 66K voor het jaar 2021.

2.5 Risico's en risicobeheersing

Intern risicobeheersingssysteem
Het intern risicobeheersingssysteem bestaat uit:
- de planning- en controlecyclus (P&C-cyclus)
- administratieve organisatie
- risicomanagement

Rapportagecyclus binnen Sophia Scholen
De P&C-cyclus is een instrumentarium dat bestaat uit processen en producten, bestuurlijk dialoog en managementafspraken dat het College van Bestuur, Raad van Toezicht en de schooldirecteuren van Sophia Scholen in staat stelt om antwoorden te krijgen op de kernvragen: 'Doen we de goede dingen?' en 'Doen we die dingen goed?' (monitoring & evaluatie).

Administratieve organisatie
Er is een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. Het kader voor de invulling van het toezicht: de statuten, het reglement van de Raad van Toezicht, het reglement van het College van Bestuur en het managementstatuut, dat de bevoegdheden regelt van de schoolleiders. De wet- en regelgeving wordt gevolgd en de benodigde functiescheiding wordt toegepast. De processen zijn vastgelegd; hierin wordt rekening gehouden met de benodigde verantwoordelijkheden, bevoegdheden, richtlijnen en procedures.

Risicomanagement

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een risicoanalyse opgesteld waarbij risico's worden geïdentificeerd, de kans dat het risico zich voordoet wordt geschat en de financiële impact van de risico's wordt bepaald. Per risico worden beheersmaatregelen genoemd om de kans en/of impact van het risico te verminderen. De totale financiële impact van alle risico's tezamen wordt gerelateerd aan de benodigde en de aanwezige financiële buffers. De risicoanalyse wordt opgenomen in de begroting en de meerjarenbegroting.
In 2021 zijn risico's op het gebied van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen strak gemonitord, vooral om relevante afwijkingen zo tijdig mogelijk te signaleren. De leerlingenprognose wordt minimaal elke drie maanden geactualiseerd en geanalyseerd. De beheersmaatregel om een onverwachtse leerlingendaling te kunnen zien aankomen, is in 2021 optimaal ingericht. De risicoanalyse wordt als onderdeel van de begroting vastgesteld door het College van Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Belangrijkste risico's

De belangrijkste risico's voor Sophia Scholen worden onderverdeeld in strategische risico's, risico's ten aanzien van Kwaliteit van Onderwijs, Personeel en HR en financiële en fiscale risico's en overige risico's.

Strategische risico's	– Daling van het aantal leerlingen – Spreiding van leerlingen – Kleine scholen – Fusie tussen scholen
Risico's ten aanzien van de kwaliteit van onderwijs	– Zicht op de kwaliteit – Toezicht- en inspectiekader
Risico's ten aanzien van Personeel en HR	– Lerarentekort – Verzuim – Ontbreken strategisch HR beleid
Financiële en fiscale risico's	Niet tijdig anticiperen op ontwikkelingen zoals: – Fluctueren leerlingaantallen (daling en groei) – Bijstellingen in bekostiging – Aanpassingen CAO
Overige risico's	– Risico's die betrekking hebben op nieuwbouw en fusietrajecten – Risico's in relatie tot de AVG

De risicoanalyse van Sophia Scholen is te vinden in bijlage 5.

3 Verantwoording van de financiën

Sophia Scholen
Duin- & Bollenstreek

3. Verantwoording financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

In de onderstaande tabel staan de leerlingen per 1 oktober per gemeente. In bijlage 6 staan de aantallen leerlingen per school.

Gemeente	leerlingen 1-10-2020	leerlingen 1-10-2021	leerlingen 1-10-2022	leerlingen 1-10-2023	leerlingen 1-10-2024
Hillegom	1.259	1.207	1.225	1.220	1.220
Teylingen	2.088	2.064	2.049	2.011	2.034
Lisse	1.087	1.080	1.081	1.079	1.076
Katwijk	214	216	218	221	205
Noordwijk	2.127	2.111	2.133	2.110	2.102
Totaal Sophia Scholen	**6.775**	**6.678**	**6.706**	**6.641**	**6.637**

Het aantal leerlingen is per 01-10-2021, met uitzondering van de gemeente Katwijk, gedaald. Op een aantal Sophia-scholen was gerekend met een ambitieuze groei welke niet gerealiseerd is. Op 1 oktober 2021 zijn er 97 leerlingen minder dan op 1 oktober 2020. Voor de komende jaren wordt een stabilisatie van het aantal leerlingen verwacht.

Categorie	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Bestuur/ Management	31,7	33,6	32,63	32,4	32,46	32,01
Onderwijzend personeel	378,1	386,8	384,56	365,44	353,21	344,8
Ondersteunend personeel	68,2	76,3	74,39	64,5	57,48	57,77
Totaal	**478**	**496,7**	**491,6**	**462,3**	**443,2**	**434,6**

*) bovenstaande tabel is exclusief stagiaires, inclusief BAPO en verlof

FTE

De realisatie van het aantal fte in 2021 is hoger dan 2020. Dit is te verklaren door de toekenning van de NPO-middelen per 1 augustus 2021 en de subsidies Inhaal- en ondersteuningsprogramma's en Extra Handen in de klas, totaal fte 16,7. In de begroting van 2022 betreft fte 32,5 aanstellingen op NPO. Dit betreffen tijdelijke aanstellingen of tijdelijke uitbreidingen. De reguliere formatie neemt af als gevolg van het dalend leerlingaantal.

Verzuim

Het verzuimpercentage voor 2021 is 5,96% ten opzichte van 4,88% in 2020. In ons koersplan hebben we een ambitieus doel gesteld om het verzuim terug te dringen. We beogen dit door enerzijds meer preventief te werken aan duurzame inzetbaarheid en anderszijds door de verzuimduur te verkorten.

3.2 Staat van baten en lasten

In € 1000	2020 Realisatie	2021 Begroting	2021 Realisatie	Tlv subsidies NPO/EHK en IOP	2021 Realisatie excl. subsidies	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting	Verschil verslagjaar t.o.v. begroting	Verschil verslagjaar t.o.v. vorig jaar (T-1)
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Rijksbijdragen	41.120	40.826	45.027	4.234	40.793	45.766	43.684	41.464	4.201	3.907
Overige overheidsbijdragen	433	448	460		460	417	374	359	12	27
Overige baten	929	1.053	1.140		1.140	1.124	1.125	1.127	87	211
Totaal baten	**42.482**	**42.327**	**46.627**	**4.234**	**42.393**	**47.307**	**45.183**	**42.950**	**4.300**	**4.145**
Personeelslasten	36.838	35.007	37.464	2.396	35.068	39.090	36.955	34.967	2.457	626
Afschrijvingslasten	888	974	973	16	957	1.052	1.069	1.062	-1	85
Huisvestingslasten	3.530	3.350	3.584		3.584	3.709	3.613	3.562	234	54
Overige lasten	2.944	3.446	3.457	189	3.268	3.960	3.537	3.348	11	513
Totaal lasten	**44.200**	**42.777**	**45.478**	**2.601**	**42.877**	**47.811**	**45.174**	**42.939**	**2.701**	**1.278**
Lasten	-10	-8	-15		-15	-12	-12	-12	-7	-5
Exploitatiesaldo	**-1.728**	**-458**	**1.134**	**1.633**	**-499**	**-516**	**-3**	**-1**	**1.592**	**2.862**
Wegvallen vordering OCW	1111					-1.878				
Genormaliseerd resultaat	**-617**		**1.134**			**-2.394**				

Verschillen resultaat in verslagjaar ten opzichte van de begroting

Baten

De totale opbrengsten zijn hoger dan begroot € 4.300K. Per 1 augustus 2021 is het Nationaal Programma Onderwijs gestart waarbij er €701,16 per leerling is toegekend voor schooljaar 2021/2022. Door NPO is ook de bekostiging voor nieuwkomers verruimd, voor de 1e-jaarsbekostiging zijn de bedragen tussen statushouders en vreemdelingen gelijkgetrokken en waar normaliter alleen voor 2e-jaars nieuwkomers bekostiging kon worden aangevraagd kon in 2021 ook voor de 3e- en 4e-jaars nieuwkomers. In 2021 zijn er extra opbrengsten als gevolg van de toegekende subsidies inhaal- en ondersteuningsprogramma's en extra handen in de klas. Ook heeft er een aanpassing in de bekostiging plaatsgevonden voor zowel schooljaar 2020/2021 als 2021/2022. De bekostiging wordt driemaal per jaar vastgesteld, voor aanvang schooljaar, kort na aanvang schooljaar en na afloop van het schooljaar.
In de verschillende regelingen worden onder meer ontwikkelingen in loon- en premiepeil verwerkt. Tot slot zijn de inkomsten vanuit het samenwerkingsverband hoger, doordat het bedrag per leerling is eenmalig is opgehoogd en er extra arrangementen zijn toegekend. Dit zijn tevens de grootste afwijkingen ten opzichte van 2020.
Bij de overige baten waren in 2020 fors minder ouderbijdragen, omdat de kampen van groep 8 door Corona zijn komen te vervallen. Dit betreft het grootste verschil ten opzichte van 2019. Ten opzichte van de begroting zijn de overige baten hoger, doordat er in 2021 eenmalige opbrengsten zijn geweest als gevolg van een correctie van de materiele vaste activa en opschoning van balansposten.

Lasten

De totale lasten zijn € 2.701K hoger dan begroot, nagenoeg geheel veroorzaakt door een stijging in de personele lasten. Veel van de subsidiegelden is gebruikt voor de inzet van extra personeel. Daarnaast zijn de salarislasten per 1 januari met 2,25% gestegen, is de eindejaarsuitkering verhoogd van 6,3% naar 6,5% en zijn de pensioenlasten gestegen. Dit is ook de reden voor de stijging ten opzichte van 2020. De huisvestingslasten zijn in 2021 hoger door de herziening van het meerjaren onderhoudsplan, waardoor de dotatie aan voorziening groot onderhoud hoger was dan begroot. De overige lasten zijn ten opzichte van 2021 fors gestegen. Dit komt door de uitgaven in 2021 die ten laste van projecten zijn gedaan. Verder zijn de kosten voor ICT verder toegenomen.
Er wordt steeds meer overgegaan op digitale lesmethoden en er zijn extra kosten geweest voor de implementatie van ParnasSys.

Ontwikkelingen in meerjarenbegroting

Gezien de financiële positie van Sophia Scholen is in het jaar 2022 het kader voor alle scholen op nul gesteld. Het kan zijn dat een school door bijzondere omstandigheden een positief of negatief resultaat realiseert in een boekjaar, maar de totale reguliere exploitatiekosten voor alle scholen moeten budgetneutraal zijn. Om te voorkomen dat het publieke vermogen bovenmatig wordt, wordt er in 2022 gericht, behoedzaam en incidenteel meer uitgegeven dan de bekostiging die wordt ontvangen.
Daarnaast zijn er extra middelen ter beschikking gesteld voor bijvoorbeeld nieuwbouw- of fusietrajecten of een extra kwaliteitsimpuls om ervoor te zorgen dat de basiskwaliteit van de scholen op orde komt en blijft. Dit is in lijn met het beleid om de beschikbare middelen planmatig en doelmatig in te zetten. Het plan was om vanaf 2023 met een budgetneutrale begroting te werken, maar door de verlengde inzet van NPO wordt pas vanaf 2024 een sluitende begroting verwacht.

In € 1000	2020 Realisatie	2021 Realisatie	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
	€	€	€	€	€
Immateriele vaste activa	40	62	60	56	50
Materiële vaste activa	4.633	4.803	5.250	6.270	5.981
Financiële vaste activa	123	78	62	37	12
Totaal vaste activa	**4.796**	**4.943**	**5.372**	**6.363**	**6.043**
Vorderingen	2.955	3.618	827	800	800
Liquide middelen	8.938	10.533	7.726	7.009	7.672
Totaal vlottende activa	**11.893**	**14.151**	**8.553**	**7.809**	**8.472**
Totaal activa	**16.689**	**19.094**	**13.925**	**14.172**	**14.515**
Algemene reserve	9.573	9.086	6.982	6.980	6.980
Bestemmingsreserve NPO/ EHK/IOP		**1.621**			
Bestemmingsreserve privaat	97	97	97	97	97
Totaal eigen vermogen	9.670	10.804	7.079	7.077	7.077
Voorzieningen	**2.299**	**2.787**	**2.846**	**3.095**	**3.438**
Kortlopende schulden	**4.720**	**5.503**	**4.000**	**4.000**	**4.000**
Totaal passiva	**16.689**	**19.094**	**13.925**	**14.172**	**14.515**

Mutaties balansposten in verslagjaar ten opzichte van het voorgaande jaar

De vorderingen zijn ultimo 2021 hoger door een hogere debiteurenstand. Door nog niet ontvangen baten uit het Samenwerkingsverband en door de verruiming van de bekostiging nieuwkomers is er eind 2021 een vordering ontstaan. De liquide middelen zijn ten opzichte van 2020 gestegen als gevolg van de ontvangen NPO-gelden en overige subsidies. De stand van de voorzieningen is hoger dan 2020; grotendeels veroorzaakt door een hogere dotatie in de voorziening groot onderhoud en minder onttrekkingen. Daarnaast is de voorziening langdurig zieken hoger, doordat er in 2021 meer medewerkers langdurig ziek zijn waarover risico wordt gelopen. De kortlopende schulden zijn fors toegenomen in 2021, door de toekenning van subsidies in het kader van Corona en andere OCW subsidies.

Ontwikkelingen meerjarenbalans

Door de nieuwbouw van diverse locaties is er in de meerjarenbegroting rekening gehouden met extra investeringen. Daarnaast wordt er in het kader van nieuwbouw een eigen bijdrage verlangd, welke is opgenomen als investering. Het eigen vermogen neemt in 2022 af door de vereenvoudiging van de bekostiging. Hierdoor vervalt de vordering op OCW ultimo 2022 en daarmee dalen ook de vorderingen in de meerjarenbalans. De liquide middelen nemen af door hogere investering, een negatief begroot saldo en de besteding van NPO middelen. Door de uitputting van subsidiegelden dalen de kortlopende schulden. De voorzieningen nemen toe, omdat er wordt verwacht dat de onttrekkingen aan de onderhoudsvoorziening in de jaren 2023 en 2024 lager zullen zijn dan de dotatie.

In € 1000	2020 Realisatie	2021 Realisatie	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting	Signalering
eigen vermogen + voorzieningen	11.969	13.591	9.925	10.172	10.515	
totale passiva	16.689	19.094	13.925	14.172	14.515	
Solvabiliteit 2	**0,72**	**0,71**	**0,71**	**0,72**	**0,72**	**<0,30**
vlottende activa	11.893	14.151	8.553	7.809	8.472	
kortlopende schulden	4.720	5.503	4.000	4.000	4.000	
Liquiditeit	**2,52**	**2,57**	**2,14**	**1,95**	**2,12**	**<0,75**
Huisvestingslasten+afschr. geb. en terreinen	3.346	3.622	3.748	3.661	3.612	
totale lasten	44.210	45.493	47.811	45.174	42.939	
Huisvestingsratio	**7,6%**	**8,0%**	**7,8%**	**8,1%**	**8,4%**	**<10%**
eigen vermogen	9.670	10.804	7.079	7.077	7.077	
totale baten	42.482	46.627	47.307	45.183	42.950	
Weerstandsvermogen	**22,76%**	**23,17%**	**14,96%**	**15,66%**	**16,48%**	**< 5%**
resultaat	-1.728	1.134	-2.394	-3	-1	
totale baten	42.482	46.627	47.307	45.183	42.950	
Rentabiliteit	**-0,04**	**0,02**	**-0,05**	**-0,00**	**-0,00**	**> -0,1**
Feitelijk Eigen Vermogen	9.573	10.707	6.982	6.980	6.980	
Normatief Eigen Vermogen (signaleringswaarde)	7.010	7.446	8.133	9.091	8.824	
Ratio Eigen Vermogen	**1,37**	**1,44**	**0,86**	**0,77**	**0,79**	

4 Bijlage

Bijlage 1: Sophia Scholen

Brin	*School*	*Plaats*	*Website*
05CD	Horizon	Katwijk	https://www.rkhorizon.nl/
05DA	Schapendel	Noordwijk	https://www.schapendel.nl/
05ID	Montessorischool	Noordwijk	https://www.montessorinoordwijk.nl/
05JX	De Buitenplaats	Warmond	https://www.bsdebuitenplaats.nl/
06GB	IKC Vossepark	Hillegom	https://www.ikcvossepark.nl/
07SG	De Bronckhorst	Noordwijk	https://www.debronckhorst.nl/
08KD	De Giraf	Hillegom	https://www.de-giraf.nl/
08YP	De Klarinet	Lisse	https://www.deklarinet.nl/
09JZ	Johannes	Hillegom	https://www.johannesschool.nl/
09WE	Kindercampus Joseph	Lisse	https://www.kindercampusjoseph.nl/
10OY	St.Willibrord	Lisse	https://www.willibrordschool.nl/
10PW	De Overplaats	Sassenheim	https://www.deoverplaats.nl/
11ER	De Springplank	Sassenheim	https://www.bsspringplank.nl/
11QW	Het Sterrenwerk	Sassenheim	https://www.hetsterrenwerk.nl/
16YF	Egelantier	De Zilk	https://www.bredeschoolegelantier.nl/
16YX	Prinsenhof	Noordwijkerhout	https://www.rkbsprinsenhof.nl/
	De Nieuwe School	Noordwijkerhout	https://www.denieuweschoolnoordwijkerhout.nl/
16ZO	St. Victor	Noordwijkerhout	https://www.stvictorschool.nl/
16ZO-C3	St. Victor taalklas	Noordwijkerhout	https://www.onderwijsnieuwkomers.nl/
21QV	De Startbaan	Sassenheim	https://www.destartbaan.org/
07HL	Andreas	Voorhout	https://www.andreasvoorhout.nl/
04IQ	De Avonturier	Voorhout	https://www.bsdeavonturier.nl/
22LN	Emmaüs	Voorhout	https://www.emmausvoorhout.nl/
03HD	Lisbloem	Lisse	https://www.lisbloem.nl/
07KJ	De Fontein	Hillegom	http://www.fonteinhillegom.nl/
10ZU	Zeehonk Wakersduin	Noordwijk	https://www.zeehonk-wakersduin.nl/
15BI	Hoffenne	Noordwijk	http://www.hoffenne.nl/
22LM	De Regenboog	Voorhout	https://www.pcbsderegenboog-voorhout.nl/

www.scholenopdekaart.nl

Bijlage 2: Nevenfuncties leden RvT

Edwin Schippers

Hoofdfunctie: Practiceleader Zorg bij Turner

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht bij De Groeiling
- Docent en afstudeerbegeleider bij Inter College Business School Amsterdam

Judith van Heeswijk

Hoofdfunctie: Programmamanager Ontwikkeling Scholing en Arbeidsmarkt/ Onderwijssecretaris Ondernemersvereniging Techniek Nederland. .

Nevenfuncties:

- Lid bestuur Stichting Examenservice Metaal Elektro en Installatie (St. ESMEI) (KvK inschrijving)
- Lid Sectorkamer Techniek en Gebouwde Omgeving binnen Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB) (door OCW bekrachtigd)
- Lid Thema Advies Commissie Kwalificeren en Examineren binnen Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB) (door OCW bekrachtigd)
- Lid bestuur stichting Federatie Techniek en Vakmanschap VMBO (KvK)
- Lid bestuur stichting Branchesamenwerking Leermiddelen Examenproducten Infratechniek (KvK)
- Lid bestuur Wij Techniek, Opleidings- en ontwikkelfonds voor de technische installatiebranche

Siebren Miedema

Functies:

- Eenmanszaak 'Edu Services. Opvoeding, Vorming en Onderwijs' (KvK geregistreerd)
- Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit, IPABO Amsterdam/Alkmaar
- Vicevoorzitter Dagelijks Bestuur Stichting ter bevordering van de Christelijke Pers in Nederland (Trouw), Amsterdam
- Lid Wetenschappelijke Adviesraad Christelijke Hogeschool Driestar, Gouda
- Voorzitter Stichting TaalLokaal, Noordwijkerhout (onbezoldigd)

Arjan van der Bijl

Hoofdfunctie: Manager Financiën bij het Spaarne Gasthuis

Eric Bessem

Hoofdfunctie: Manager Vastgoed bij woningcorporatie

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht SVOK

Lisette Bastiaansen

Functies:

- Mede-eigenaar VOF Koevoets & Bastiaansen onderwijsgroep (KvK geregistreerd)
- Docent en onderzoeksbegeleider HAN Masteropleiding Pedagogiek Nijmegen
- Onderzoeksbegeleider Universiteit voor Humanistiek Utrecht

Nevenfuncties:

- Lid MR Sint-Oelbertgymnasium Oosterhout (onbezoldigd)
- Bestuurslid Relation Centered Education Network (onbezoldigd)

Bijlage 3: Verslag intern toezicht

Code Goed Bestuur

Sophia Scholen houdt zich aan de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. De kaders voor de invulling van het toezicht zijn onder andere: de statuten, het reglement van de RvT, het reglement van het CvB en het managementstatuut. De RvT keurt de begroting, het strategisch meerjarenbeleid en de uitwerking hiervan in de jaarplannen goed, ziet toe op de uitvoering en staat het CvB gevraagd en ongevraagd bij met advies. Het CvB legt onder andere middels het verstrekken van rapportages en beleidsdocumenten verantwoording af aan de RvT. Indien nodig worden deze vooraf besproken in de RvT-commissies en toegelicht in de vergaderingen van de RvT. De RvT-commissies zijn de huisvesting en auditcommissie, de commissie onderwijs en kwaliteit en de remuneratiecommissie.
De verslaglegging van gesprekken met de onderwijsinspectie en van de rapportages van de accountant nemen een vaste plaats in op de jaarkalender van de RvT, evenals het jaarlijkse gesprek met de accountant.

De Raad van Toezicht

In 2021 is de RvT 6 maal in vergadering bij elkaar gekomen: 9 maart, 20 april, 22 juni, 7 september, 16 november en 20 december.

In aanvulling hierop heeft in januari een verdiepende kennismakingsbijeenkomst van de voltallige RvT plaatsgevonden met de nieuwe voorzitter voor een frisse start van het jaar en hebben wij in september een studiedag gehad over het onderwerp 'Stakeholdermanagement'. Deze inspirerende dag heeft onder leiding gestaan van een extern deskundige, waarbij het CvB in het middagdeel heeft geparticipeerd.
De RvT-vergaderingen hebben in fysieke vorm plaatsgevonden waar dat gezien de RIVM-richtlijnen met betrekking tot Corona kon en anders digitaal. Datzelfde geldt ook voor de schoolbezoeken. Als RvT hechten wij er zeer aan om de scholen te bezoeken in wisselende duo's vanuit de RvT. In 2021 hebben wij in totaal 10 scholen kunnen bezoeken, deels fysiek en deels digitaal. Stuk voor stuk informatieve en fijne bezoeken die zowel door de directeuren als de RvT-leden erg zijn gewaardeerd.

Eind 2021 heeft het nieuwe koersplan voor Sophia het levenslicht gezien. Een belangrijk proces waar velen binnen en buiten Sophia bij zijn betrokken. Als RvT zijn wij drie keer betrokken geweest bij dit ontwikkelproces: in juni hebben wij in een strategiesessie onder leiding van het CvB de ontwikkelingen, uitdagingen en ambities kunnen delen. In september hebben wij op basis van het concept koersplan onze reflecties met het CvB gedeeld.
In december hebben we het definitieve koersplan goedgekeurd. Wij zijn trots op zowel de wijze waarop het CvB dit proces met zoveel energie en participatie heeft vormgegeven (in de lastige context van Corona) én op het eindresultaat zelf.

Werving nieuwe RvT-leden

In verband met het verlopen van de tweede zittingstermijn van Siebren Miedema in november 2021 en die van Judith van Heeswijk-Vergouwen in september 2022 – voorzitter respectievelijk lid van de commissie Onderwijs en Kwaliteit – is een wervingsproces gestart in het voorjaar. Deze was erop gericht op het gelijktijdig werven van twee nieuwe leden om daarmee de continuïteit en een warme kennisoverdracht in de commissie Onderwijs en Kwaliteit te borgen.

In samenspraak met de GMR en het CvB is een selectieproces vormgegeven, waarin een afgevaardigde van de GMR zitting had in de selectiecommissie en het CvB een adviesrol vervulde in de selectiecommissie.
Voor de zomer is de werving in verschillende media uitgezet. Na de zomer is gestart met de gesprekken in een aantal rondes. Na een positief advies van de GMR en het CvB is in de vergadering van 16 november de benoeming van het eerste nieuwe lid bekrachtigd en heeft in de vergadering van 20 december de voorgenomen benoeming van het tweede nieuwe lid plaatsgehad. Wij verwelkomen onze nieuwe collega's van harte.

Bijeenkomst met GMR

In lijn met de Code Goed Bestuur hebben wij in 2021 een tweetal bijeenkomsten gepland met de GMR. De eerste bijeenkomst was in april en stond in het teken van een tweetal onderwerpen: de Staat van het Onderwijs en de ontwikkeling van de leerlingaantallen (in het heden en de toekomst). Het was een inspirerende en geslaagde bijeenkomst, die door zowel GMR, CvB als RvT erg gewaardeerd is. De tweede bijeenkomst stond gepland voor november. Als gevolg van Corona is deze bijeenkomst – na onderling overleg – uitgesteld naar volgend jaar.

Commissies

Sinds 2019 functioneren de remuneratiecommissie, de huisvestings- en auditcommissie en de commissie onderwijs en kwaliteit. Deze commissies dienen ter ondersteuning van de toezichthoudende-, de beleids-/besluitvormende en de werkgeversrol van de RvT.

Huisvestings- en auditcommissie

Alle commissievergaderingen hebben met de voorzitter van het CvB, de controller en de manager financiën en huisvesting plaatsgevonden. De commissie heeft haar aandacht gericht op het continueren van de financiële stabiliteit. In 2021 is extra aandacht besteed aan het verbeteren van de (meerjaren)prognoses van het aantal leerlingen en is de financiële paragraaf als onderdeel van het koersplan meerdere keren besproken. De bemensing met – net zoals het afgelopen jaar – twee leden RvT en de voorzitter CvB, geeft aan dat daar belangrijk voorwerk is verricht naar de informatiepositie van de RvT en de mogelijkheid de voltallige RvT van adequaat advies te voorzien. De RvT heeft zowel plenair als meer gedetailleerd in haar huisvestings- en auditcommissie toezicht gehouden op een doelmatige besteding van de rijksmiddelen. Ze heeft bij de bespreking – en waar relevant bij de goedkeuring – van de meerjarenbegroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening getoetst op doelmatigheid van de bestedingen en haar bevindingen besproken met de voorzitter van het CvB. Daarnaast heeft de accountant de uitkomsten van de interim- en eindcontrole besproken met de commissie, in aanwezigheid van de voorzitter CvB, de controller en relevante medewerkers van het centraal bureau.

Remuneratiecommissie

De commissie heeft volgens het in 2020 vastgestelde beoordelings- en toetsingskader met beide bestuurders 2 gesprekken gevoerd. In juni 2021 heeft het evaluatie- en functioneringsgesprek plaatsgevonden en in januari 2022 zijn de beoordelingsgesprekken over 2021 gevoerd.
Daarnaast zijn conform afspraak in de vergadering van de RvT op 20 december de evaluatie van en de wijzigingen in de portefeuilleverdeling van de bestuurders besproken.

Commissie onderwijs en kwaliteit

De commissie heeft zich in 2021 vier keer vergaderd. Daarbij zijn aanwezig de manager Onderwijs en Kwaliteit en het CvB-lid met de portefeuille Onderwijs en Kwaliteit. In de vergaderingen zijn de M- en Eindtoetsen doorgenomen. Daarbij zijn ook de analyses van de referentieniveaus meegenomen. Daarnaast zijn de schoolaudits besproken. Er is ingegaan op het algemene kwaliteitsbeeld van de Sophiascholen, als ook zijn enkele casussen verdiept. Aan de hand daarvan is gesproken over de verdere doorontwikkeling van de kwaliteitsaanpak in het onderwijs. Verder is binnen de commissie ingegaan op het voor Sophia Scholen zo optimaal mogelijk inzetten van de NPO-gelden ter versterking van de onderwijskwaliteit. Voor de inzet van deze gelden zijn schoolscans gemaakt. Ook deze zijn doorgenomen en hebben geleid tot een aantal interventies en een evaluatie van de aanpak.

Zelfevaluatie toezichthoudend orgaan

In november 2021 hebben wij onze zelfevaluatie uitgevoerd. Wij hebben aan de hand van een uitgebreide themalijst gereflecteerd op de verschillende rollen die we als Raad hebben en de wijze waarop we die invullen met elkaar. We hebben daarbij aandacht besteed aan de reikwijdte en balans aan kennis en expertise in de RvT, de jaarcyclus en inhoudelijke agenda, het functioneren van de verschillende commissies en ons functioneren.
Het samenspel met het CvB en de GMR zijn ook expliciet aan de orde geweest. Een waardevolle zelfevaluatie.

Aftreedschema

De leden van de Raad van Toezicht zijn voor de periode van 4 jaar benoemd met de mogelijkheid om de zittingsperiode eenmaal voor een periode van 4 jaar te verlengen.

Naam	Functie	Datum aantreden	Einde 1e termijn	Einddatum
S. Miedema	Lid Raad van Toezicht Voorzitter commissie onderwijs en kwaliteit	18-11-2013	18-11-2017	18-11-2021
J.D.G. van Heeswijk-Vergouwen	Vicevoorzitter Raad van Toezicht Lid commissie onderwijs en kwaliteit, vanaf 18-11-2021 voorzitter.	03-09-2014	03-09-2018	03-09-2022
E.E.E. Bessem	Lid Raad van Toezicht Lid huisvestings- en auditcommissie, (specifiek vastgoed/ facilitair/ict Lid remuneratiecommissie	01-10-2019	01-10-2023	
A. van der Bijl	Lid Raad van Toezicht Voorzitter huisvestings- en auditcommissie, specifiek financiën	01-10-2019	01-10-2023	
M.E.V. Schippers	Voorzitter Raad van Toezicht Voorzitter remuneratiecommissie	15-12-2020	15-12-2024	
E.A.M. Bastiaansen	Lid Raad van Toezicht Lid commissie onderwijs en kwaliteit	17-11-2021	17-11-2025	

Bijlage 4: Jaarverslag GMR

Dit is het jaarverslag 2021 van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van de Sophia Scholen. De GMR vertegenwoordigt ouders en personeelsleden van de 28 Sophiascholen die bij stichting Sophia Scholen horen. De vertegenwoordigers maken deel uit van de GMR zonder last of ruggespraak. De GMR van Sophia Scholen heeft als primaire taak om voorgenomen, bovenschools beleid te toetsen, hierover gevraagd of onge-vraagd advies te geven en/of hiermee in te stemmen. In dit jaarverslag vindt u in het kort een overzicht van de zaken die door de GMR zijn behandeld in het afgelopen jaar.

Net als vorig jaar, is ook dit verslagjaar anders vormgegeven dan vooraf gepland; door de coronacrisis moesten onderwerpen verschoven worden en moesten vergaderingen vaak online plaatsvinden. Dit jaar zijn er 5 reguliere vergaderingen geweest en bij alle vergaderingen waren de twee bestuurders gedeeltelijk aanwezig.
Aan het begin van het jaar heeft er een ambitiegesprek plaatsgevonden met een delegatie van de GMR en het college van bestuur. In dit gesprek zijn de wederzijdse verwachtingen en ambities besproken. Er waren twee avonden gepland met de Raad van Toezicht, maar door de afgekondigde lockdown heeft er slechts een kunnen plaatsvinden, de andere avond wordt verschoven naar 2022. De intentie van de GMR is om de vergadingen op zoveel mogelijk verschillende scholen te laten plaatsvinden, zodat de GMR-leden een mooi beeld krijgen van de diversiteit van de scholen. Helaas hebben de vergaderingen bijna allemaal, vanwege de coronacrisis, digitaal plaatsgevonden. Gedurende het schooljaar zijn verschillende onderwerpen aan de orde geweest, die regelmatig in de vergaderingen besproken zijn. Zoals gebruikelijk betroffen dit documenten die door het College van Bestuur zijn ingebracht ter besluitvorming, ter advisering of ter informatie. Ook heeft de GMR zelf het initiatief genomen onderwerpen aan de orde te stellen. Op iedere GMR-vergadering zijn de twee leden van het College van Bestuur aanwezig geweest op een gedeelte van de vergadering; stemming heeft altijd plaatsgevonden zonder het bijzijn van het CvB. De vergaderingen van de GMR zijn openbaar. Zowel de agenda als het verslag van een vergadering worden gedeeld met alle MR-en binnen de Sophiastichting. Twee vergaderingen van de GMR zijn bijgewoond door toehoorders vanuit deze MR-en.

Samenstelling GMR
Alle leden van de GMR hebben zitting in de GMR zonder dat zij een school vertegenwoordigen. De GMR bestaat uit 7 ouderleden en 7 personeelsleden. Het afgelopen jaar zijn er drie leden van de oudergeleding vertrokken en drie nieuwe leden bijgekomen. Ook hebben twee leden van de personeelsgeleding afscheid genomen en zijn twee nieuwe personeelsleden toegetreden. De GMR bestond na de wisselingen uit de volgende leden.

Oudergeleding:	Personeelsgeleding:
Mark Mooijman (voorzitter)	Esther Neve (secretaris)
Martin Marsman	Mary van Schie
Charlotte van de Berg	Jeannie van der Vooren
Thijs Waals	Irene Schniedewind
Jacqueline Sikking	Karin Beentjes
Merel Gille	Marjolijn van Arkel
Tom Ooostdam	Marja Compier

De GMR heeft gedurende het hele schooljaar een voltallige bezetting gehad; er stonden geen vacatures open.

Werkgroepen GMR

Er is ook in 2021 weer gewerkt met zogenaamde focusgroepen. Deze zijn het eerste aanspreekpunt voor het CvB/ de secretaris en zorgen vervolgens voor een terugkoppeling naar de gehele GMR.

In 2021 waren er binnen de GMR de volgende werkgroepen:

Werkgroep	Ouders	Personeel
Onderwijs & kwaliteit	Jacqueline Sikking	Marja Compier Mary van Schie
Financiën & facilitair	Charlotte van den Berg Thijs Waals Tom Oostdam Mark Mooijman	Karin Beentjes
HR	Martin Marsman Merel Gille	Jeannie van der Vooren Irene Schniedewind
Communicatie		Marjolijn van Arkel Esther Neve

Onderwerpen en adviezen

Gedurende het jaar zijn verschillende onderwerpen aan de orde geweest, die regelmatig in de vergaderingen besproken zijn. Zoals gebruikelijk betroffen dit documenten die door het College van Bestuur zijn ingebracht ter besluitvorming, ter advisering of ter informatie. Ook heeft de GMR zelf het initiatief genomen onderwerpen aan de orde te stellen. Ook in 2021 speelde de pandemie een grote rol in het onderwijs; er zijn grote en mooie stappen gezet in het hybride–onderwijs, maar we kregen ook te maken met uiteenlopende meningen van ouders, onder andere omdat er steeds vaker een beroep moest worden gedaan op hun flexibiliteit. Onderstaande onderwerpen zijn besproken.

Financiële situatie Sophia Scholen/Management rapportages

De financiële situatie van Sophia Scholen is net als in 2020 stabiel te noemen, de roerige jaren liggen nu echt achter ons. Ieder kwartaal zit vanuit de GMR de commissie financiën met het CvB en de manager control om de tafel om de kwartaalrapportage te bespreken. Op die manier kan de GMR goed vinger aan de pols houden en zijn we op tijd op de hoogte indien er afwijkingen gaan ontstaan. De gesprekken worden door beide partijen als constructief beschouwd. Ook dit jaar is de ambitie bereikt om beheerst meer geld aan het onderwijs uit te geven. Er is inmiddels een gezonde financiële buffer opgebouwd, zodat dit zowel mogelijk als wenselijk is.

Begroting

Ook dit jaar zijn het jaarplan van Sophia Scholen en de schoolplannen de basis voor de begroting geweest. Voorafgaand aan het opstellen van de begroting zijn de commissies Financiën en HRM vanuit de GRM meegenomen in de meerjarenbegroting en het jaarplan. Alle vragen zijn beantwoord en meegenomen in de definitieve versie. De GMR heeft een positief advies gegeven op het jaarplan en op de begroting 2022–2026.

HR

Het beleid sociale veiligheid is een omvangrijk stuk, waar zowel de commissie Onderwijs & Kwaliteit als de commissie HR nauw bij betrokken zijn geweest. Er is een presentatie vanuit het bestuurskantoor gegeven en de GMR heeft positief ingestemd. Het beleidsstuk komt op de website van elke school te staan en op de site van Sophia Scholen. De werkgroep blijft betrokken bij de implementatie.

Daarnaast is er ook positief ingestemd met:

- de Klokkenluidersregeling
- de Integriteitscode
- de Overheveling bevoegdheid inzake instemming professionalisering en starters
- de Gedragscode relaties op de werkvloer (PGMR)
- de Aanpassing vergoeding woon- werkverkeer (PGMR)
- het Attentiebeleid
- het VOG-beleid

Koersplan

Het koersplan heeft een belangrijke rol gespeeld in de vergaderingen van 2021. Vanaf de eerste stappen in het proces ter totstandkoming van het koersplan is de GMR betrokken geweest. Net als het CvB zag de GMR graag een plan waarin inhoudelijk echt keuzes worden gemaakt. In mei zijn CvB en GMR samengekomen om het concept koersplan uitgebreid te bespreken. Veel van de aanbevelingen van de GMR zijn terug te lezen in het definitieve koersplan. De GMR heeft een positief advies uitgebracht over het koersplan 2022-2026.

Bestuursformatieplan

Ieder jaar is het bestuursformatieplan een vast onderdeel van de agenda. Hierbij kijkt de GMR kritisch naar formatie-overschrijdingen, frictiebudget, ziekteverzuim en de inzet van de werdrukgelden. Dit jaar heeft de GMR ingestemd met het formatieplan 21/22.

Onderwijs en kwaliteit

De commissie kwaliteit van onderwijs is zoals eerder genoemd direct betrokken geweest bij het sociale veiligheidsbeleid. De resultaten van de Cito-toetsen en de plannen die gemaakt zijn om de referentiedoelen te halen, zijn besproken.
De GMR heeft positief ingestemd met het protocol afstandsonderwijs.

Corona

Ieder overleg was corona een agendapunt. Afhankelijk van de situatie werd er gesproken over noodopvang, afstandsonderwijs en het weer openstellen van de scholen. Hier pakte de GMR zijn rol door kritische vragen te stellen over keuzes die gemaakt werden en de GMR werd ook betrokken bij de communicatie naar ouders door het CvB. De GMR zag dat de lat wat betreft het afstandsonderwijs, in vergelijking met scholen elders, behoorlijk hoog was en heeft het CvB hierover gecomplimenteerd. De verschillen per school in de concrete invulling van het hybride onderwijs werden door het protocol afstandsonderwijs steeds kleiner. De GMR heeft dan ook positief ingestemd met dit protocol. Gedurende het hele jaar werd de GMR regelmatig benaderd door ouders met zeer uiteenlopende meningen over de Coronaregels en alle maatregelen die daarmee gepaard gingen.
Een speerpunt voor de GMR was het aantal beschikbare devices in de scholen; de aantallen hiervan zijn in de loop van het jaar opgehoogd.

Lerarentekort

Ook in 2021 was het lerarentekort een regelmatig terugkerend onderwerp. De GMR werd geïnformeerd over de voortgang van de plannen, kreeg de mogelijkheid om kritische vragen te stellen en kon zelf ook ideeën aandragen. We zagen dat er voor het eerst klassen naar huis gestuurd werden, niet wenselijk maar wel de realiteit.

Krimp aantal leerlingen
De GMR werd goed en duidelijk geïnformeerd over de krimp van het aantal leerlingen; minder leerlingen betekent immers ook minder inkomsten. Ook hier werd de GMR uitgenodigd om mee te denken. De avond met De Raad van Toezicht stond ook grotendeels in het kader van dit thema.

Samenwerking Bestuurder – Raad van Toezicht en de GMR
Hoewel er twee vergaderingen gepland stonden, is er dit jaar één vergadering geweest met de RvT. In dat overleg zijn de nieuwe leden voorgesteld en is er van gedachten gewisseld over de krimp van Sophiascholen en de staat van het onderwijs. Het werd als zeer positief ervaren om in kleinere groepen, waarbij leden van de RvT en GMR gemengd waren, naar aanleiding van meerdere casussen en stellingen inhoudelijk het gesprek met elkaar aan te gaan. Helaas heeft de geplande avond in november door de Coronamaatregelen geen doorgang kunnen vinden, deze staat voor het voorjaar 2022 gepland.

Nieuwsbrieven
Ook dit jaar heeft de GMR de nieuwsbrieven kunnen lezen, die de directeuren ook ontvangen. Voor de GMR is dit van toegevoegde waarde, omdat zij kunnen lezen wat er speelt binnen Sophia Scholen en zo ook op tijd kunnen reageren als hier zaken in staan waarvan de GMR niet of nog niet op de hoogte was.

Communicatie MR-en
De GMR stuurt de agenda en de verslagen naar alle voorzitters van de MR-en, zodat zij op de hoogte zijn van hetgeen wordt besproken. Verschillende leden van de GMR zijn, op uitnodiging, aanwezig geweest bij een aantal MR-vergaderingen. In februari heeft de GMR een basiscursus verzorgd voor belangstellende MR-leden.
De voorzitter van de GMR heeft aan het begin van de avond de rol van de GMR verduidelijkt. Deze cursus is door meer dan 40 MR-leden gevolgd.

Aanstelling nieuwe leden Raad van Toezicht
Omdat twee leden van de RvT aftraden, is de GMR betrokken geweest bij de procedure tot aanstelling van twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht. Martin Marsman (OGMR) en Marjolijn van Arkel (PGMR) hebben deelgenomen in de benoemingsadviescommissie. Zij zijn aanwezig geweest bij de sollicitatiegesprekken met mogelijke kandidaten. Na afloop van deze gesprekken hebben zij de GMR geïnformeerd over het doorlopende proces richting het aandragen van de uiteindelijke kandidaten. Op basis van deze informatie heeft de GMR positief geadviseerd m.b.t. de procedure en de aanstelling van de uiteindelijke kandidaten.

Financiën
De GMR heeft in het schooljaar 2020/2021 geen overschrijding van de begroting gehad.

Bijlage 5: Risicoanalyse Sophia Scholen

Omschrijving risico	Toelichting	2022	2023	2024	2025	2026	Kans	2022	2023	2024	2025	2026	Beheersmaatregelen
Strategische risico's													
1. Bekostiging Taalkassen	*Risico dat de gemeenten de subsidie intrekken (ad € 105K per schooljaar). Of dat de samenstelling of omvang van de leerlingenpopulatie wijzigt waardoor de bekostiging afneemt. Door de oorlog in Oekraine verdrievoudigt de populatie.*	€ 196	€ 196	€ -	€ -	€ -	30%	€ 59	€ 59	€ -	€ -	€ -	*Er is overleg geweest met de gemeenten en die geven aan, ook bestuurlijk, bij te willen springen, met name vanwege de toename aan Oekrainse vluchtelingen. We brengen kosten in kaart alsmede of extra subsidies nodig zijn om tekorten af te wenden. Hierbij betrekken we aanvullende landelijke bekostiging. Ook is het mogelijk om jaarlijks te besluiten om de taalklassen qua populatie of duur van geboden onderwijs te beperken.*
2. Verminderen of wegvallen vergoedingen van overheden	*De gemeenten hebben het afgelopen jaar verschillende vergoedingen aangepast of stopgezet.*	€ 295	€ 285	€ 285	€ 285	€ 285	40%	€ 118	€ 114	€ 114	€ 114	€ 114	*"Op het moment dat een vergoeding wordt afgeschaft moet besloten worden of de kosten die hier tegenover staan kunnen komen te vervallen. In sommige gevallen is dit mogelijk. "*
3. Fusie Kinderburg - Rank; Het Sterrenwerk	*Een fusie tussen scholen kan onrust met zich meebrengen met als gevolg dat de leerlingaantallen dalen en daarmee ook de opbrengsten, uitgang 10% dalend leerlingaantal*	€ 204	€ 202	€ 213	€ 205	€ 202	30%	€ 61	€ 60	€ 64	€ 61	€ 61	*Om de terugloop van leerlingen te beheersen, besteden we meer aandacht aan het presenteren van de geslaagde fusie, het aansprekende onderwijs en de toekomstige nieuwbouw.*
4. Fusie Zeehonk - Wakersduin	*Tot het moment van oplevering nieuwbouw worden de leerlingen van de fusieschool op 2 locaties gehuisvest wat tot een daling van het aantal leerlingen kan leiden.*	€ 146	€ 164	€ 158	€ 143	€ 139	30%	€ 44	€ 49	€ 48	€ 43	€ 42	*Om de terugloop van leerlingen te beheersen, besteden we meer aandacht aan het presenteren van de geslaagde fusie, het aansprekende onderwijs en de toekomstige nieuwbouw.*
5. De Nieuwe School	*Per 01-08-2021 is De Nieuwe School gestart als dislocatie. Risico is dat het bijzondere onderwijsconcept of de tijdelijke huisvesting onvoldoende aanspreekt.*	€ 135	€ 45	€ 34	€ 21		90%	€ 121	€ 40	€ 31	€ 19	€ -	*Om de toeloop van leerlingen te bevorderen, besteden we meer aandacht aan het aansprekende onderwijs en de toekomstige nieuwbouw.*
6. Project Luchthaven Valkenburg	*Mogelijk (50% 'risico') kunnen we in 2024 onderwijsvoorziening starten in nieuwbouwwijk Katwijk. Vergt voorfinanciering van gemiddeld 8 fte.*			€ 584	€ 584	€ 584	50%	€ -	€ -	€ 292	€ 292	€ 292	*Project Valkenburg zal vanaf 2024/ 2025 voorfinanciering vergen. Hier zal in de desbetreffende jaarbegroting een reservering voor worden getroffen.*
7. Overplaats	*Prognose schetst stevige groei, maar gebouw is nu al bijna te krap. Uitbreiding is nog niet voorzien. Risico van 80% dat voorziene groei niet wordt gerealiseerd.*	€ -	€ -	€ 66	€ 48		80%	€ -	€ -	€ 53	€ 38	€ -	*Aanmeldingen die niet geplaatst kunnen worden, worden verwezen naar andere scholen, met name Startbaan en Sterrenwerk.*
Risico's Personeel en HR													
8. Hoger ziekteverzuim dan de verzuimdoelstelling of pieken in het verzuim.	*Risico dat het verzuim boven de gestelde norm van 5% uitkomt. Er is op dit moment in de begroting gerekend met 25 fte in de VVP om verzuim op te vangen, kans is reeel dat VVP gebruik moet maken van extern personeel agv lerarentekort.*	€ 348	€ 348	€ 145	€ 145	€ 145	60%	€ 209	€ 209	€ 87	€ 87	€ 87	*Door het voeren van actief verzuimbeleid kan er meer grip komen, maar door corona is gebleken dat hier weinig invloed op uitgeoefend kan worden.*

9. Verzuim OOP / Directie	*In de vervangingspool is formatie opgenomen voor OOP functies. Op het moment dat een directeur of medewerker van het centraal bureau uitvalt wordt dit veelal niet direct vervangen. Als er sprake is van langdurige ziekte wordt er vervanging ingezet veelal op interimbasis.*	€ 453	€ 453	€ 453	€ 453	€ 453	50%	€ 227	€ 227	€ 227	€ 227	€ 227	*Het verzuimbeleid dat binnen Sophia Scholen wordt uitgerold heeft ook betrekking op de OOP functies. Hiermee kan het risico in de toekomst beperkt worden. Het verzuim van OOP-functies wordt vanaf 2021 maandelijks gemonitord.*
10. Lerarentekort	*Het lerarentekort gaat de komende jaren toenemen. Om de formatie op peil te houden, zullen extra kosten gemaakt moeten worden voor bijv. inzet van ZZP-ers. Extra kosten zijn 50% van de loonkosten van eigen personeel.*	€ 367	€ 423	€ 466	€ 479	€ 479	60%	€ 220	€ 254	€ 280	€ 287	€ 287	*De formatie 21/22 is tot stand gekomen, maar de gevolgen voor het lerarentekort worden zichtbaar. Vacatures voor NPO gelden/ subsidies zijn moeilijker te vervullen en de verwachting is dat hierdoor vaker extern ingehuurd moet worden.*
11. Medewerkers wachtgeldregeling	*Bij het niet opvolgen van de Wet en regelgeving met betrekking op de medewerks in de wachtgeldregeling kan er een terugbetalingsverplichting ontstaan naar OCW. Dit risico is aanwezig gedurende de periode van de WW uitkering.*	€ 630	€ 630	€ 630	€ 630	€ 630	20%	€ 126	€ 126	€ 126	€ 126	€ 126	*Interne procedure hoe om te gaan met vacatures en de medewerkers in de wachtgeldregeling, doordat het proces beter gemonitord wordt zal het risico afnemen naar 20%. De interne procedure is in 2021 vastgelegd en wordt bij elke vacature gevolgd.*
12. Eigenrisicodrager voor de Ziektewet	*Als eigenrisicodrager voor de Ziektewet betaalt Sophia Scholen zelf de Ziektewet-uitkering voor uw (ex-)werknemers die daar bij ziekte recht op hebben. Ook als ze niet meer bij Sophia Scholen werken. De uitkering bedraagt 70% van het dagloon. Aaname is jaarlijks (1% van de formatie) waarvoor de uitkering betaald moet worden.*	€ 248	€ 248	€ 248	€ 248	€ 248	50%	€ 124	€ 124	€ 124	€ 124	€ 124	*Als eigenrisicodrager moet u kennis van de Ziektewet in huis hebben, een eigen verzuimadministratie voeren, en eventueel uw contract voor arbodienstverlening uitbreiden. Als eigenriscodrager betaalt Sophia Scholen een lagere gedifferientieerde premie Whk. Door aandacht voor het verzuimbeleid en het voeren van een goede verzuimadministratie blijft de kans laag.*
Financiele en fiscale risico's								€ -	€ -	€ -	€ -		
13. Vernieuwde opbouw voorziening groot onderhoud	*In 2018 is aangekodigd dat 2023 een nieuwe methode verplicht wordt voor het financieren van Groot Onderhoud. In plaats van het opbouwen van een voorziening, zouden uitgaven moeten gebeuren aan de hand van de 'componentenmethode' en dienen investeringen te worden geactiveerd. De onderliggende randvoorwaarden ten aanzien van deze beleidswijzing zijn door het Rijk echter nog niet gepubliceerd en kunnen dan ook nog niet worden geimplementeerd.*	€ -	€ -	€ -	€ -		50%	€ -	€ -	€ -	€ -		*Het herijkte Meerjaren Onderhoudsplan van Sophia Scolen wordt zodanig opgesteld zodat verrekening aan de hand van de componentenmethode (hoogstwaarschijnlijk) mogelijk is.*
Overige risico's								€ -	€ -	€ -	€ -		
Totaal		**€ 3.022**	**€ 2.994**	**€ 3.283**	**€ 3.240**	**€ 3.165**		**€ 1.308**	**€ 1.262**	**€ 1.444**	**€ 1.418**	**€ 1.359**	

Bijlage 6: Aantallen leerlingen per school

Brin	School	01-10-2020	01-10-2021	01-10-2022	01-10-2023	01-10-2024
03HD	Lisbloem	137	133	131	128	122
04IQ	De Avonturier	136	146	149	161	176
05CD	Horizon	214	216	218	221	205
05DA	Schapendel	120	111	106	99	89
05ID	Montessorischool Noordwijk	195	197	196	196	196
05JX	De Buitenplaats	273	261	252	235	243
07HL	Andreas	266	265	266	258	252
07KJ	De Fontein	188	186	184	178	174
07SG	De Bronckhorst	378	369	369	372	361
08KD	De Giraf	397	391	397	392	386
08YP	De Klarinet	385	377	375	373	361
09JZ	Johannes	425	414	431	434	443
09WE	Kindercampus Joseph	326	332	332	328	348
06GB	Meer en Dorp	249	216	213	216	217
10ZU0	Zeehonk/Wakersduin	283	265	254	230	223
10OY0	St. Willibrord	239	240	243	250	245
10PW0	De Overplaats	266	268	267	265	269
11ER0	BS de Springplank	222	230	230	215	217
11QW0	Het Sterrenwerk	357	339	328	324	324
15BI0	Hoffenne	134	135	139	129	123
16YF0	Egelantier	170	166	181	188	192
16YX0	RKBS Prinsenhof	459	450	452	449	449
	De Nieuwe School		19	38	58	83
16ZO0	St. Victor	388	364	368	364	361
	St. Victor taalklas		38	30	25	25
21QV0	De Startbaan	169	160	145	129	122
22LM0	De Regenboog	198	191	188	185	182
22LN0	Emmaus	201	207	224	239	249
	Totaal	**6775**	**6686**	**6706**	**6641**	**6637**

Bijlage 7: Evaluatie reservepositie

A. Feitelijk eigen vermogen	2018	2019	2020	2021	2022
Eigen vermogen	€ 10.191.126	€ 11.398.358	€ 9.670.009	€ 9.212.009	€ 8.954.009
Privaat vermogen	€ –	€ –	€ 96.851	€ 96.851	€ 96.851
Overige aanpassingen feitelijk-EV (bijv. bestemmingsreserves ihkv CAO, vordering OCW, etc.)	€ –	€ –	€ –	€ –	€ –
Totaal	**€ 10.191.126**	**€ 11.398.358**	**€ 9.573.158**	**€ 9.115.158**	**€ 8.857.158**
B. Normatief EV (o.b.v. financierings- en bufferfunctie EV) – cf. voorstel IvhO (2020)					
1.a Boekwaarde materiële vaste activa (excl. gebouwen)	€ 4.159.047	€ 4.239.953	€ 4.173.285	€ 4.395.747	€ 5.079.873
1.b (Aanschafwaarde gebouwen * 50%) * 1,27	€ 662.196	€ 662.196	€ 662.196	€ 662.196	€ 662.196
1.c Boekwaarde immateriële vaste activa	€ –	€ –	€ 40.088	€ –	€ –
2. Liquiditeitsbuffer	€ 2.017.370	€ 2.110.915	€ 2.124.139	€ 2.116.350	€ 2.120.850
totaal	**€ 6.838.613**	**€ 7.013.063**	**€ 6.999.707**	**€ 7.174.293**	**€ 7.862.919**
Boven de signaleringswaarde? (feitelijk EV –/– normatief EV)	**€ 3.352.513**	**€ 4.385.295**	**€ 2.573.451**	**€ 1.940.865**	**€ 994.239**
B. Normatief EV cf. aanvullende aannames PO-Raad/VO-raad (2020)					
1.a Aanschafwaarde materiële vaste activa (excl. gebouwen) * financieringsbehoefte	€ 9.172.984	€ 9.665.273	€ 10.034.587	€ 10.718.787	€ 11.649.937
1.b (Aanschafwaarde gebouwen * 50%) * 1,27	€ 662.196	€ 662.196	€ 662.196	€ 662.196	€ 662.196
1.c Boekwaarde immateriële vaste activa	€ –	€ –	€ 40.088	€ –	€ –
2. Liquiditeitsbuffer (bedrag kan aangepast worden o.b.v. risico-analyse)	€ 2.017.370	€ 2.110.915	€ 2.124.139	€ 2.116.350	€ 2.120.850
totaal	**€ 11.852.550**	**€ 12.438.383**	**€ 12.861.009**	**€ 13.497.332**	**€ 14.432.982**
Boven de signaleringswaarde? (feitelijk EV –/– normatief EV)	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**

Jaarrekening

Algemene toelichting

Grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660).

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingprijs.

Oordelen en schattingen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van de groep zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico en het renterisico. Het beleid van het bestuur om deze risico's te beperken, luidt als volgt:

- *Kredietrisico:* Het bestuur handelt enkel met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Bovendien bewaakt het bestuur voortdurend haar vorderingen. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor het bestuur minimaal.
- *Liquiditeitsrisico:* Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld, waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. Sophia zal een zodanige omvang aan liquide middelen c.q. kredietruimte aanhouden, dat zij steeds aan haar korte termijn verplichtingen zal kunnen voldoen. Het treasurystatuut is in 2016 aangepast naar de laatste wet- en regelgeving.
- *Renterisico:* De stichting heeft geen langlopende vorderingen dan wel leningen. Derhalve is er in beperkte mate sprake van renterisico's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De gebouwen welke economisch eigendom zijn van de gemeente worden niet gewaardeerd. Verbouwingen worden, voor zover sprake is van een duurzame waardevermeerdering, wel geactiveerd. De inventaris en apparatuur worden geactiveerd vanaf investeringsbedragen van 500 euro en met een economische levensduur van meer dan 1 jaar. De onderstaande afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

• Terreinen	Geen afschrijvingen
• Gebouwen	20 jaar
• Hard- en software	3 tot 8 jaar
• Inventaris en apparatuur	5 of 10 jaar
• Meubilair	18 jaar
• Leermiddelen	9 jaar
• Overige materiële activa	10 jaar
• Immateriële vaste activa	5 jaar

De ontvangen investeringssubsidies voor activa worden in mindering gebracht op boekwaarde van de activa en weergegeven als materiële vaste activa.

Financiële vaste activa

De overige vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De financiële vaste activa bestaat uit waarborgsommen die zijn betaald voor tablets die onderdeel zijn van een leermethode.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid van de vorderingen. Het Ministerie van OCW heeft de subsidie toegekend per schooljaar.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

- *Voorziening jubilea:* In het kader van een stelselwijziging is per 1 januari 2008 een voorziening jubilea gevormd. Voor alle personeelsleden wordt bepaald in hoeverre zij een 25- of 40-jarig jubileum zullen beleven. Aan de hand van de kans op zo'n jubileum worden dotaties berekend en aan de voorziening Ambtsjubilea toegevoegd.
  Op het moment dat een personeelslid een jubileumgratificatie krijgt uitgekeerd, wordt deze ten laste van de voorziening gebracht. Met ingang van 2015 is het model van de PO raad als uitgangspunt genomen voor de jubilea voorziening.
  De verdisconteringsvoet van de PO raad is 1%. Sophia Scholen heeft dit percentage als verdisconteringsvoet gehanteerd.

- *Voorziening spaarverlof:* De voorziening spaarverlof dient ter dekking van toekomstige uitgaven als gevolg van herbezetting voor opgebouwd spaarverlof. De voorziening wordt jaarlijks berekend op basis van de opgebouwde rechten van de personen die sparen voor spaarverlof. De dotatie en vrijvallen vinden plaats via de exploitatierekening. Onttrekkingen worden direct ten laste van de voorziening gebracht. De regeling is komen te vervallen en er is geen sprake meer van dotatie van de voorziening.

- *Voorziening langdurig zieken:* Sinds 2016 is er sprake van een voorziening voor langdurig verzuim ingevoerd. In geval van langdurige ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt er een voorziening gevormd als de verwachting bestaat dat de betreffende medewerker geen toekomstige arbeidsprestaties meer kan leveren. De hoogte van de voorziening betreft de salariskosten van de betreffende medewerker over de periode dat deze nog in dienst is van de stichting.

- *Voorziening transitievergoeding:* Sinds 1 januari 2020 hebben in principe alle werknemers in het onderwijs bij ontslag recht op de wettelijke transitievergoeding. Voor medewerkers met een tijdelijk dienstverband waarvan verwacht wordt dat dit niet verlengd wordt is een voorziening gevormd van 1/3 maandsalaris per dienstjaar.

- *Voorziening duurzame inzetbaarheid:* De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. De regeling duurzame inzetbaarheid is nieuw en er worden nog maar beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van deze regeling.

- *Voorziening groot onderhoud:* De onderhoudsvoorziening beoogt kostenegalisatie voor de uitgaven van groot planmatig onderhoud aan onroerende zaken die door de jaren heen een onregelmatig verloop hebben. De dotaties aan de voorziening zijn gebaseerd op de meerjarenonderhoudsbegroting die een periode kent van 40 jaar. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.
  De voorziening is, rekening houdend met geplande jaarlijkse dotaties, toereikend voor het uit te voeren onderhoud voor een periode van 20 jaar. De instelling maakt gebruik van de overgangsregeling zoals verwoord in RJO artikel 4 lid 1c.

- *Voorziening wachtgeld:* Deze voorziening is bedoeld om aan verplichtingen te kunnen voldoen van de lasten voor inactief personeel.

Pensioen

De stichting heeft de toegezegde pensioenregeling verwerkt als er sprake zou zijn van een toegezegde bijdrageregeling. De stichting is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP en de stichting heeft in geval van een tekort bij het pensioenfonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van de scholen en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke gemaakte lasten. (In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.)

Kortlopende schulden
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn tegen reële waarden opgenomen.

Grondslag voor bepaling van het resultaat
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW
- De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.
- Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.
- Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen.
  Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Overige opbrengsten
De overige opbrengsten lopen grotendeels via de bank- en kasrekening van de diverse scholen en worden op kasbasis verantwoord in de financiële administratie. Bij meerdere scholen zijn oudervereningingen actief die hun eigen bankrekeningen beheren welke niet opgenomen worden in de financiële administratie.

Balans per 31 december 2021

Activa	2021 Realisatie	2020 Realisatie
Vaste activa	€	€
Immateriele vaste activa		
Immateriele vaste activa	62.330	40.088
Totaal Immateriele vaste activa	*62.330*	40.088
Materiele vaste activa		
Gebouwen en tereinen	412.301	450.427
Inventaris en apparatuur	4.337.380	4.104.285
Andere bedrijfsmiddelen	53.004	78.952
Totaal materiele vaste activa	*4.802.685*	*4.633.664*
Financiele vaste activa		
Financiele vaste activa	77.700	123.300
Totaal financiele vaste activa	*77.700*	*123.300*
Totaal vaste activa	**4.942.715**	**4.797.052**
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	498.901	48.675
Ministerie van OCW	1.956.051	1.795.157
Overige vorderingen	672.490	663.651
Overlopende activa	490.699	447.278
Totaal vorderingen	*3.618.142*	*2.954.761*
Liquide middelen	10.533.410	8.937.416
Totaal vlottende activa	**14.151.552**	**11.892.178**
Totaal activa	**19.094.267**	**16.689.230**

Passiva	2020 Realisatie	2019 Realisatie
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	9.085.919	9.573.158
Bestemmingsreserve (publiek)	1.621.221	–
Bestemmingsreserve (privaat)	96.851	96.851
Totaal Eigenvermogen	*10.803.991*	*9.670.009*
Voorzieningen		
Personeelsvoorziening	896.285	849.132
Overige voorzieningen	1.890.758	1.450.014
Totaal voorzieningen	*2.787.043*	*2.299.146*
Kortlopende schulden		
Crediteuren	584.755	654.945
Belastingen en premies sociale verz.	1.484.128	1.493.221
Pensioenpremie	503.991	428.220
Nog te betalen bedragen	441.749	268.281
Totaal kortlopende schulden	*3.014.623*	*2.844.667*
Overlopende passiva		
Nog te besteden bedragen	972.182	428.589
Vooruitontvangen bedragen	323.424	323.880
Vakantie uitkering	1.193.004	1.122.939
Totaal overlopende passiva	*2.488.610*	*1.875.408*
Totaal Passiva	**19.094.267**	**16.689.230**

Staat van baten en lasten over 2021

	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie
Baten	€	€	€
Rijksbijdragen OCW	45.027.102	40.826.249	41.120.088
Overige overheidsbijdragen	460.173	447.811	433.597
Overige baten	1.140.657	1.053.183	929.086
Totaal Baten	**46.627.931**	**42.327.243**	**42.482.771**
Lasten			
Personele lasten	37.464.105	35.006.215	36.838.204
Afschrijvingen	973.262	974.490	887.987
Huisvestingslasten	3.584.428	3.350.434	3.530.280
Overige instellingslasten	3.457.407	3.445.727	2.944.963
Totaal Lasten	**45.479.202**	**42.776.866**	**44.201.434**
Saldo Baten en Lasten	**1.148.729**	**-449.623**	**-1.718.663**
Financiele baten en lasten			
Financiele baten			
Financiele lasten	14.748	8.475	9.686
Saldo Financiele baten en lasten	**14.748**	**8.475**	**9.686**
Resultaat	**1.133.981**	**-458.098**	**-1.728.348**
Bestemmingsreserve			1.111.154
Genormaliseerd resultaat	**1.133.981**	**-458.098**	**-617.194**

Kasstroomoverzicht 2021

		2021		2020
Kasstroom uit operationele activiteiten		€		€
Resultaat uit gewone bedrijfsuitvoering		1.148.729		-1.718.664
Aaanpassingen voor:				
- Afschrijvingen		973.262		895.485
- Mutaties voorzieningen		487.897		-394.958
Mutaties werkkapitaal				
- Overlopende passiva	613.202		501.643	
- Vorderingen	-663.381		48.612	
- Kortlopende schulden	169.956		-57.371	
		119.777		492.884
Ontvangen interest	-		-	
Betaalde interest	-14.748		-9.686	
		-14.748		-9.686
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.714.918		-734.938
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen immateriele vaste activa	-33.480		-45.326	
(Des)investeringen materiele vaste activa	-1.131.045		-823.578	
Investeringen financiele vaste activa	45.600		73.950	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.118.925		-794.954
Mutatie liquide middelen		**1.595.993**		**-1.529.892**
Beginstand liquide middelen	8.937.416		10.467.308	
Mutatie liquide middelen	1.595.993		-1.529.892	
Eindstand liquide middelen	**10.533.410**		**8.937.416**	

Toelichting behorende tot de balans per 31 december 2021

Activa:

Materiële vaste activa	Gebouwen en Terreinen	Inventaris en apparatuur	Overige materiele vaste activa	Immateriële vaste activa	Totaal Materiele vaste activa
Stand per 1-1-2021					
Aanschafwaarde	1.042.828	17.293.785	911.851	45.326	19.293.790
Cummulatieve afschrijvingen	-592.401	-13.189.500	-747.502	-5.238	-14.534.641
Investeringssubsidie	-	-	-85.397		-85.397
Boekwaarde per 1-1-2021	**450.427**	**4.104.285**	**78.952**	**40.088**	**4.673.752**
Verloop 2021					
Investeringen	-	1.175.133	-	33.480	1.208.613
Desinvesteringen	-10.260	-4.182.545	-275.914		-4.468.720
Overigen mutaties aanschafwaarde		-409.362			-409.362
Afschrijvingen	-38.126	-897.950	-39.274	-11.238	-986.589
Afw. afscrhijvingen cum.	10.260	4.123.321	275.914	-	4.409.495
Subsidieverstrekking		-44.818			-44.818
Overige mutaties cummulatieve afschrijvingen		469.317			469.317
Vrijval investeringssubsidies	-	-	13.326	-	13.326
Mutaties 2021	**-38.126**	**233.096**	**-25.948**	**22.242**	**191.263**
Stand per 31-12-2021					
Aanschafwaarde	1.032.568	13.832.192	635.937	78.806	15.579.503
Cummulatieve afschrijvingen	-620.267	-9.494.812	-510.862	-16.476	-10.642.417
Investeringssubsidie	-		-72.071	-	-72.071
Boekwaarde per 31-12-2021	**412.301**	**4.337.381**	**53.004**	**62.330**	**4.865.015**

Toelichting balans per 31 december 2021

Financiële vaste activa	2021 Realisatie	2020 Realisatie	Verklaring verschil
Waarborgsommen langlopend	77.700	123.300	*Betreffen de waarborgsommen die betaald zijn voor de devices van Snappet, veel scholen gaan over op eigen devices en er zijn in 2021 devices terug naar Snappet gegaan*
Totaal financiele vaste activa	**77.700**	**123.300**	

Financiële vaste activa stand per 01-01-2021	123.300
Betaalde borg	2.550
Terugontvangen borg	-48.150
Financiele vaste activa stand per 31-12-2021	**77.700**

Vlottende activa

Vorderingen	2021 Realisatie	2020 Realisatie	Verklaring verschil
	€	€	
Debiteuren	498.901	48.675	*De reguliere bijdragen van het samenwerkingsverband over de periode augustus tot en met december waren ultimo 2021 nog niet ontvangen.*
Ministerie van OCW	1.956.051	1.795.157	*Door verruiming van de regeling voor bekostiging asielzoekers is er eind 2021 een vordering ontstaan. Verder stond er eind 2020 een hogere verrekening van de uitkeringskosten voor gewezen personeel op de balans.*
Overige vorderingen	672.490	663.651	
Overlopende activa	490.699	447.278	
Totaal vorderingen	**3.618.142**	**2.954.761**	

Liquide middelen	2021 Realisatie	2020 Realisatie	Verklaring verschil
	€	€	
Kas	-	491	
Bank	10.533.410	8.938.352	*De liquide middelen zijn gestegen door de ontvangen NPO gelden en overige Corona subsidies*
Kruisposten	-	-1.427	
Totaal liquide middelen	**10.533.410**	**8.937.416**	

Eigen vermogen

Eigen vermogen	2021 Realisatie	2020 Realisatie
	€	€
Algemene reserve	9.085.919	9.573.158
Bestemmingsreserve publiek	1.621.221	-
Bestemmingsreserve privaat	96.851	96.851
Totaal Eigen Vermogen	**10.803.991**	**9.670.009**

Eigen vermogen	Saldo 01-01-2021	Overige mutaties	Bestemming resultaat	Saldo 31-12-2021	Verklaring verschil
	€	€	€	€	
Algemene reserve	9.573.158	-	-487.240	9.085.919	
Bestemmingsreserve NPO		-	988.859	988.859	*Dit betreft het resultaat op de NPO gelden. De reserve is met name ter dekking van toekomstige afschrijvingskosten en ww gelden vamnwege tijdelijk personeel.*
		-	632.362	632.362	
Bestemmingsreserve (privaat)	96.851	-	-	96.851	
Totaal Eigen vermogen	**9.670.009**	**432.304**	**1.133.981**	**10.803.991**	

Voorzieningen

	Saldo 01-01-2021	Dotaties 2021	Vrijval 2021	Onttrekkingen 2021	Saldo 31-12-2021	Bedrag looptijd 1 t/m 5 jaar	Bedrag looptijd > dan 5 jaar	Verklaring
	€	€		€	€			
Voorzieningen								
Spaarverlof	12.885	-	12.885	-	-	-	-	
Ambtsjubilea	358.631	104.204	-	56.462	406.373	160.040	242.333	*De stand van de voorziening is bepaald op basis van het PO raad model.*
Voorziening langdurig zieken	59.522	238.035	10.503	-	287.054	287.054	-	*In 2021 zijn er een aantal langdurig zieken bijgekomen waarover de stichting risico loopt.*
Voorziening transitievergoeding	11.333	-	8.181	-	3.152	3.152	-	*Er zijn minder medewerkers met een tijdelijk dienst-verband.*
Voorziening duurzame inzetbaarheid	57.987	35.511	-	-	93.498	93.498	-	
Wachtgelders/participatiefonds	348.773	-	149.697	92.868	106.208	106.208	-	*Dit betreft een voorzienig die is gevormd voor het mogelijk nabetalen van uitkeringskosten.*
Onderhoudsvoorziening	1.450.014	1.174.389	-	733.645	1.890.758	1.890.758	-	*Er is in 2021 relatief weinig onttrokken.*
					-			
Onderhoudsvoorziening	**2.299.146**	**1.552.139**	**181.266**	**882.975**	**2.787.043**	**2.540.710**	**242.333**	

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	2021 Realisatie	2020 Realisatie	Verklaring verschil
Crediteuren	584.755	654.945	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.484.128	1.493.221	*De te betalen loonheffing is gestegen doordat er vanwege de NPO subsidies meer medewerkers zijn. De af te dragen premies VF en PF zijn gedaald en de btw voor het 4e kw is in 2022 in rekening gebracht.*
Pensioenpremie	503.991	428.220	*De pensioenpremies zijn ten opzichte van 2020 gestegen.*
Nog te betalen bedragen	441.749	268.281	
Totaal kortlopende schulden	**3.014.623**	**2.844.667**	

Overlopende passiva	2021 Realisatie	2020 Realisatie	Verklaring verschil
Nog te besteden bedragen	972.182	428.589	*De nog te besteden bedragen zijn toegenomen als gevolg van de toekenning van de subsidies in het kader van corona (EHK en IOP) en andere OCW-subsidies.*
Vooruitontvangen bedragen	323.424	323.880	
Vakantie uitkering	1.193.004	1.122.939	*Vanwege de NPO-gelden zijn er meer medewerkers in dienst, waardoor de reservering gestegen is. Verder zijn in 2021 de lonen gestegen door een aanpassing in de cao.*
Totaal overlopende passiva	**2.488.610**	**1.875.408**	

Niet uit balans blijkende verplichtingen

Naam	Omschrijving	Datum aanvang	Datum eindigend	Jaarbedrag
Aloysius Stichting	*huur voor centraal bureau*	9-07-05	1-09-28	€ 43.000
Gemeente Noordwijk	*huurinkomsten (kapitaallasten) gemeente t.b.v. KDV-ruimten (nieuwbouw)*			
Gemeente Teylingen	*huurinkomsten (kapitaallasten) gemeente t.b.v. KDV-ruimten (nieuwbouw)*	7-07-15	7-08-44	€ 14.000
Gemeente Lisse	*huurinkomsten (kapitaallasten) gemeente t.b.v. KDV-ruimten (nieuwbouw)*			
Gemeente Noordwijk	*Verhuren aula Bronckhorst*	1-09-12		€ 10.500
Ricoh	*huur kopieer- en printapparatuur, verlenging contract met 2 jaar wordt nog geformaliseerd.*	1-09-16	31-05-22	€ 100.000
Heutink	*hardware*	1-04-16	31-08-21	€ 71.000
Victoria	*schoonmaak*	1-04-18	31-6-2022	€ 700K- € 750K
Duurzame inzetbaarheid	*geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de CAO*			
Vendor Holding Tilburg B.V.	*Levering sanitaire voorzieningen*	1-01-19		€75K - €100K
AFAS Software	*Software programma voor financiele administratie*	1-01-15	30-09-22	€70K
VOIP- 3 ICT	*Digitale telefonie Sophia Scholen breed*	5-12-16	4-10-21	€ 12.500

Toelichting op staat van baten en lasten over 2021

Baten	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie	Verklaring verschil
(Rijks)bijdragen Ministerie van OCW	€	€	€	
(Normatieve) rijksbijdrage Ministerie van OCW	40.917.577	38.175.891	38.426.096	*De rijksbijdragen zijn hoger dan begroot en gerealiseerd in 2020. De bekostiging is zowel voor schooljaar 20/21 als 21/22 bijgesteld ivm de nieuwe CAO. Daarnaast is per 1 augustus het Nationaal Programma onderwijs gestart.*
Niet- geoormerkte subsidie OCW	3.028.031	1.660.538	1.690.018	*Extra subsidies ivm Inhaal en ondersteuningsprogramma's en Extra Handen in de klas, daarnaast hoger inkomsten door verruiming regeling nieuwkomersbekostiging*
Ontvangen doorbetaling rijksbijdrage SWV	1.081.494	989.820	1.003.974	*De inkomsten van het SWV zijn tijdelijk voor de komende twee schooljaren verhoogd*
	45.027.102	**40.826.249**	**41.120.088**	
Overige overheidsbijdragen				
Gemeentelijke bijdragen	452.207	443.736	419.698	*Ten opzichte van 2020 zijn de inkomsten toegenomen, omdat er in de begroting 2020 geen rekening was gehouden met de subsidie vakleerkracht voor de scholen in de gemeente Teylingen*
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	7.965	4.075	13.900	
	460.173	**447.811**	**433.597**	
Overige baten				
Verhuuropbrengsten	395.966	431.727	417.976	
Detachering	74.397	40.172	60.034	
Schenkingen	-	-	3.162	
Ouderbijdragen	618.599	556.858	423.465	*Ouderbijdragen in 2021 hoger, omdat in 2020 niet alle ouderbijdragen zijn geind vanwege COVID*
Overige	51.695	24.426	24.449	*Hoger in 2021 als gevolg van de opschoning van een aantal balansposten en de aansluiting van de materiele vaste activa en het grootboek*
	1.140.657	**1.053.183**	**929.086**	
Totaal baten	**46.627.931**	**42.327.243**	**42.482.771**	

Toelichting op staat van baten en lasten over 2021

Lasten	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie	Verklaring verschil
	€	€	€	
Personele lasten				
Lonen en salarissen	24.507.540	22.881.630	24.032.657	*De salarislasten zijn hoger dan begroot en gerealiseerd in 2020, grotendeels veroorzaakt door de nieuwe CAO waarin de salarislasten vanaf 1 januari 2021 met 2,25% gestegen. Daarnaast is er extra personeel op subsidies aangesteld*
Sociale lasten	4.905.825	4.708.315	4.837.943	
Vakantierechten	1.820.178	1.734.347	1.710.314	
Pensioenen	4.363.739	3.753.756	3.795.233	*Stijging pensioenlasten door hogere premie en meer personeel*
Mutaties personeelsvoorzieningen	104.309	127.115	186.635	
Personeel niet in loondienst	1.157.095	746.973	1.819.993	*De kosten van extern personeel zijn fors lager dan in 2020, maar hoger dan begroot in 2021. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de inzet van extern personeel tlv subsidies*
Overige personeelskosten	421.986	482.576	463.887	
Scholing	750.645	571.503	430.215	*Stijging van scholingskosten door extra trajecten tlv subsidies*
Uitkeringen	-567.213	-	-438.674	
	37.464.105	**35.006.215**	**36.838.204**	
Afschrijvingen				
Immateriële vaste activa	11.238	11.326	5.238	
Gebouwen	38.126	38.127	38.126	*Afschrijvingskosten zijn tov 2020 gestegen door hogere investeringen ICT. Door de corona-crisis zijn er veel chromebooks aangeschaft en daarnaast hebben er investeringen plaatsgevonden ten laste van de NPO gelden.*
Inventaris en apparatuur	690.470	686.904	606.503	
Leermiddelen	207.479	211.613	218.665	
Overige materiele vaste activa	39.274	39.356	43.165	
Vrijval investeringssubsidies	-13.326	-12.836	-23.711	
	973.262	**974.490**	**887.987**	

Toelichting op staat van baten en lasten over 2021

Lasten	2021 Realisatie	2021 Begroting	2020 Realisatie	Verklaring verschil
Huisvestingslasten				
Huur	222.200	221.330	212.563	
Verzekeringen	–	–		
Onderhoud	390.866	251.662	274.178	*Dit jaar is contractonderhoud apart inzichtelijk gemaakt. In 2021 werd dit onder de overige huisvestingslasten verantwoord.*
Energie en water	589.675	606.644	580.688	
Schoonmaakkosten	896.857	970.151	940.024	*De schoonmaakkosten zijn lager dan begroot en lager dan de realisatie in 2020. Vanwe-ge Covid waren er In 2020 extra kosten. in de begroting voor 2021 is schoonmaak te hoog begroot.*
Heffingen	108.044	110.627	101.318	
Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	1.174.389	908.667	1.174.389	
Overige huisvestingslasten	202.397	281.353	247.119	*Lager vanwege verschuiving naar onderhoud*
	3.584.428	**3.350.434**	**3.530.280**	
Overige lasten				
Administratie en beheerslasten	555.819	839.262	442.654	*In 2021 is € 350K begroot voor strategisch beleid of knelpunten, de kosten hiervoor worden onder andere catogorien geboekt.*
Honorarium onderzoek jaarrekening	173.437	162.800	170.820	
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.899.887	1.606.057	1.707.324	*Kosten in 2021 hoger, omdat er steeds meer wordt overgegaan op digitale lesmethoden.*
Dotatie overige voorzieningen	-6.146	–	-1.329	
Reizen/Excursies/activiteiten ouders/TSO	493.386	486.974	353.716	*Realisatie in 2021 hoger, omdat kamp/ excursies in 2020 niet door zijn gegaan*
Contributie/ Verzekeringen	142.108	172.701	128.335	
Overige onderwijslasten	181.287	162.533	130.871	*Lasten zijn in 2021 hoger dan in 2020 door kosten tlv subsidies*
Overige lasten	17.629	15.399	12.572	
	3.457.407	**3.445.727**	**2.944.963**	
TOTAAL LASTEN	**45.479.202**	**42.776.866**	**44.201.434**	
Financiele baten en lasten				
Rentebaten	–			
Rentelasten	14.748	8.475	9.686	*De rentelasten zijn gestegen door een stijging van de negatieve rente op spaartegoeden.*
Saldo Financiele baten en lasten	**-14.748**	**-8.475**	**-9.686**	

Wet Normering Topinkomens

WNT- verantwoording 2020

Per 1 januari 2017 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld.

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal leerlingen	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	10

Het bezoldigingsmaximum is in 2020 berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse D. Daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 157.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang en de duur van het dienstverband.
Het WNT-maximum bedraagt voor leden van het toezichthoudend orgaan 15% voor voorzitters en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum naar rato van de duur van het dienstverband.

WNT: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 1a gegevens 2021 (bedragen x € 1)	Drs. O.M.A.A. Ramadan	Mevr. Drs. E.M. S. Driest
Functiegegevens	**Voorzitter**	**Lid**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging 2021		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.159	119.159
Beloningen betaalbaar op termijn	21.937	21.937
Subtotaal	*141.096*	*141.096*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	163.000	163.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	**141.096**	**141.096**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
Functiegegevens	**Lid**	**Lid**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01/31-12	01-01/31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	116.049	116.046
Beloningen betaalbaar op termijn	20.204	20.204
Subtotaal	*136.253*	*136.250*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	152.000	152.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	**136.253**	**136.250**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Wet Normering Topinkomens

Tabel 1c gegevens 2020 (bedragen x € 1)	M.E.V Schippers	J.D.G. van Hees-wijk-Vergouwen	S. Miedema	A. van der Bijl	E. Bessem	E.A.M. Bastiaansen	W.J. Egtberts
Functiegegevens	**Voorzitter**	**Lid**	**Lid**	**Lid**	**Lid**		**Voorzitter**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/18-11	01-01/31-12	01-01/31-12	17-11/31-12	
Bezoldiging							
Totale bezoldiging	8.284	6.771	6.545	6.771	6.771	764	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	24.450	16.300	16.300	16.300	16.300	2.038	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Totale bezoldiging	**8.284**	**6.771**	**6.545**	**6.771**	**6.771**	**846**	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2020							
Functiegegevens	**Voorzitter**	**Lid**	**Lid**	**Lid**	**Lid**		**Voorzitter**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	01-10/31-12	01-10/31-12		01-01/31-12
Bezoldiging		*					
Totale bezoldiging	8.250	6.250	6.250	7.292*	7.292*		8.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.800	15.700	15.700	15.700	15.700		23.550

* in 2020 deel vergoeding 2019 met terugwerkende kracht uitgekeerd

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Model G Verantwoording subsidies

Omschrijving	Toegekend bedrag	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel uitgevoerd
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	31.500	IOP/40967 08KD	03-07-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	13.500	IOP/40967 10JX	03-07-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	11.700	IOP/40967 10ZU	03-07-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	12.600	IOP2/40967 03HD	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	10.800	IOP2/40967 04IQ	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	8.100	IOP2/40967 05CD	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	11.700	IOP2/40967 05DA	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	25.200	IOP2/40967 05JX	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	23.400	IOP2/40967 07HL	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	32.400	IOP2/40967 08YP	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	27.000	IOP2/40967 09WE	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	25.200	IOP2/40967 10FF	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	21.600	IOP2/40967 10OY	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	15.300	IOP2/40967 11ER	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	18.000	IOP2/40967 11QW	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	10.800	IOP2/40967 15BI	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	18.900	IOP2/40967 16YX	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	36.900	IOP2/40967 16ZO	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	15.300	IOP2/40967 21QV	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	9.900	IOP2/40967 22LM	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	9.900	IOP2/40967 22LN	06-10-2020		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	12.600	IOP4/40967/ 04IQ	09-06-2021		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	24.300	IOP4/40967/ 05JX	09-06-2021		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	10.800	IOP4/40967/ 15BI	09-06-2021		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	12.600	IOP4/40967/ 16ZO	09-06-2021		x	
Inhaal- en ondersteuningsprogramma	34.200	IOP5/40967/07KJ			x	
Extra Handen in de Klas	1.186.128	EHK21027	05-08-2021		x	
Extra Handen in de Klas	1.303.455	EHK20067	20-01-2021		x	
Subsidie Schoolkracht	29.060	SK20-21QV	15-04-2021			x
Subsidie Schoolkracht	30.000	SK20-10ZU	30-04-2021			x
Regeling subsidie zij-instroom	20.000	1097263-1 05CD	20-11-2020			x
Regeling subsidie zij-instroom	20.000	1097348-1 07HL	20-11-2020			x
Regeling subsidie zij-instroom	20.000	1102803-1 10ZU	21-12-2020			x
Regeling subsidie zij-instroom	20.000	1097398-1 16YX	20-11-2020			gestopt/ terugbetaald
Regeling subsidie zij-instroom	20.000	1158961-1 08YP	22-06-2021			gestopt/ terugbetaald
Regeling subsidie zij-instroom	20.000	1120819-1 15BI	20-01-2021			x
Lerarenbeurs	1.209	131075	21-07-2021			x
Lerarenbeurs	9.523	124888	27-06-2021			x